

309260

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్నపట్టణము 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 17 వ తేది మంగళవారము } No. 212
సంపుటము. ౫ } కాళియా క్రి. నా మ సం ప త్న ర మా గ్గ శి ర మా స తు ధ చ తు ర్గ శి ర. } సంచిక ౨౧౨

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్క-ని డబ్బీతో
వెల ర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతం జనము డి పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బాంబాయి

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(విజ్ఞాన) ఆటో డిట్ బహార్. (విజ్ఞాన)
కాబడినది. కాబడినవి.

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు నువాసనగలది.
అల్పాహారగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన శేషల పుష్పసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని చిందువులు చిహ్నకరించినచో, మనోహరమగు
నువాసన నిస్తులనరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న సైజు (అర డ్రాం)	సీసా 1-3 ద 0.8-0
మధ్యమ సైజు 1-1 డ్రాం	" " 0.12-0
పెద్ద సైజు 2 "	" " 1.4-0
చిన్న సైజు 4 " ఈ క్రింద కొత్త	" " 2.0-0

వి. పి. భిర్యులు బుడ్డి 1-3 0.6-0, 3 బిర్యులు 0.14-0 ప్రత్యేకము.

కలెల, పట్టుకలులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమలలోను దొరుకును. నీ
అనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై
న, కార్డుపైన ఆటో డిట్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించుడు ఈ ఆటో
డిట్ బహార్ రుచి గల సువాసనలను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవాటి
ప్రాసినచో అతాకిమ్మర్తుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగా పంపుదురు.

పోజురొబండు: అంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ లెం. 185, బామ్బాయి సీట్, బాంబాయి.
మదరాసు రోజుండు: మదరాసు పురపాలక సంఘం, మదరాసు.

A BEST OPPORTUNITY.
REDUCTION SALE.
FOR
THE CELEBRATION OF SUCCESS
of our Glorious Emperor and his allies in
The Great European War.
The following books of our publication
will be sold at reduction price at the rate of
25 per cent. of the original cost
(Postage etc., Extra for all Books)
Mr. G.W.M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	RS. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople, 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth, 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust—A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only for orders received from the 15th December 1918 up to 15th February 1919.
Apply to:—

The SUPERIOR WATCH Co,
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

విజ్ఞానచక్రవిద్యా పరిషత్
బహుమానముల ననేకములను గడించిన
శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి
గ్రంథములు
అమృత వలి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవరసము లొలుకుచుండును.
వెల 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము
అవతారపురుషు డగు నీలినచరిత్ర మిక్కిలి మనోహర
ముగ రచింపబడినది. చక్కని శైలి. మంచి అచ్చు. వెల 0-8-0.
చిరునామా: ఆంధ్రప్రకాశికాలయము,
1154 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతారవ అవలేహ్యము.
ఈ అమృతము రక్షణమును చేసి పిర్మమును పాచ్చిం
చి బలమును గలిగించి యుద్ధమునందు చేసి చేతి కాలి
దుంబుల పోగొట్టును. మెడనును చల్లచేసి శరీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, శ్రేణులు, కలశోష్ణి,
కొమ్ముకోప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
(219) అర్ధశాన దబ్బి 1-3 రు. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవింద్,
కలశోష్ణి కౌమధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలయ చందనము
(1251) పెగోగమునకు మరారము
నుండు పుష్పకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. పత్తము లేదు. పిచికారి
మున్నగు కవనచిత్తల పనిలేదు. యవ్య
మైన మా మలయచందనము ఎలుపు
తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల
పెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. దబ్బి 1-3 2-0-0
గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

రామచంద్రపురం తాలూకా సభ.

ప్రథమ సమావేశము

[ఒక విలేజును నియోజకవర్గముగా]

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా ప్రథమ సమావేశము 15-వ తేదీని రామచంద్రపురమునందు జరిగినది. దుగ్గిరాల వేంకటనారాయణ ప్రకాశరావు పంతులుగారు సభాధిపత్యము వహించి వారి ప్రారంభోపన్యాసమునుండి క్రింది భాగమును ముదిరించుచున్నారు.

జేశమున రాజద్రోహ మనకు వానిని నివారించుటకు మార్గముల నాలొందింపజేయుదు. రాజకీయ వ్యవహారలోపములను పరిష్కరించుటయు రహస్యపు కుట్రలను రాజద్రోహ చింత రూపుమానునదియు తన్మూలమున జేశమునంద రాజకము తొలగిపోయి కఠినకాసనముల జేయుటకు తలపోయవలసిన యావశ్యకత మే యుండవలసియు జేశజేయము నిష్కళంకముగా నవేటింపు ప్రాజ్ఞులు జనులను దొరతనమువారికి ననుకూతతో విన్నవించినను వారా విన్నపములను పెడచెవిని పెట్టిరి. బందిపోటులను నేర్పుకొనుటలన తమకు దొరతనమువారు నిరాకరించిన వైనికోద్యోగపరిశ్రమను పట్టుకొని తూర్పు బంగాళాలోని సంహారకారు లాహించి యందుకు సంసిద్ధులయిరి. వైస్రమునందు తమ ప్రజాతిశయములను జూపుటకు నిన్ను మొట్టటిగత మనజేశపు యువకుల కవకాశము లేకపోవుటచేత రాజకీయసంబంధపుగు నీవిషయము కూడ రాజద్రోహమార్గమున సాధింపవలసి వచ్చుట తోచినయ్యెను.

రాజకీయసంస్కరణములను చిరకాలము జేసింది ప్రజల కోర్కెలను విఫలముగావించి తరుణయుక్తుల యువవారు నిరాశచే నింద్యవ్యాపారములకు దిగి నేరములుచేసి తాముచెడి యితరులకు హనిగాలింపిన పిమ్మట రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు గడంగుటలన మనజేశమున కిట్టి దుర్దశయు, రాజభక్తి పూరితులై న ప్రజలకీర్తికి కళంకమును వాటిల్లినది. చాలకు కమిటీవారి రిపోర్టు వాఢారముగ గోవి దొరతనమువారికి కఠినకాసనమును కల్పించునట్లు చేయ యత్నించుచున్నారన వదలి ప్రజలముగనున్నది. నూటాగు పెచ్చు ఫర్షసంస్కరణములకతి యెట్లుండునో వానిని క్రొత్తపార్లమెంటువారుం తుకో తెంతుకో మనకెగురరావచ్చును. ఈమాతృశృంఖల త్వరగ నిర్మమగునుకాబోలు! ఇది యొకమాదిరి హిందూదేశపు కాశ్యోతరక్షక కాసనముగ నుండును. యుద్ధము తీవ్రముగ సాగుచున్నకాలమున రాజద్రోహ నేరములను శత్రువులముగ నణచుట కిట్టి కాసన మావశ్యకమని రాజప్రతినిధి యగు హార్డింజి ప్రిభువు చెప్పిన వాక్యములందు సభ్యులు విశ్వాసముంచి దానికి సమ్మతించిరి. (Defence of India Act) హిందూదేశ రక్షక కాసనము కేవల యుద్ధకాసన మనియు, నది యుద్ధమునంతకాలమును పిమ్మట నాణుమాసములు మాత్రము వ్యాప్తియందుండు ననియు, దొరతనమువారికి దొరకన సాత్వసాధనముల వలన కట్టిబట్టుము కావలసి యున్నదనియు నమ్మించి నందున రాష్ట్రీయ కాసనసభ్యులు దాని నంగీకరించిరి. బంగాళా రాజ్యమునంద చచ్చుటచ్చట నింకను ఆరాజకకృత్యములు జరుగుచున్నమాట నిజము. దానినిబట్టి యుద్ధము సమాప్తమై శాంతి నెలకొన్నను యుద్ధకాలముకొరకు నిర్దిష్టమైన కాసనమును వలయుచున్నంతో కాశ్యోతము గావించు చునుట విరుద్ధవాదముగ నుండును.

ఇంగ్లాండునందును ఇండియానందును సమానోద్దేశములతో నొక్కరితీ ప్రమాదములను తప్పించుకొనుటకు గావించబడిన కాసనములలో ఇంగ్లాండునందు దానిని కాశ్యోతము గావించుచున్నది యెవ్వరును కోరనప్పుడు, హిందూదేశమునందు మాత్రము కాశ్యోతముగావించ దలపెట్టుట ప్రాజ్ఞతకాదు.

చిరకాలసమపార్థిత మైన యసంతుష్టిలన ప్రబలితయరానకకృత్యముల నివారణమునకు మాతనకఠినకాసనములు విరుగుడుమందులు కానేరవు. పరిపాలనవిధము చక్కపడి జేశప్రజలకు పరిపాలన బాధ్యతలు హెచ్చినకొలది శాంతి యావరణ మేర్పడి ఘోరనేరములు నామమాత్రవశిష్టములగును.

రెండవనెట్టితెలుటు ఆరుబాలోనికనచ్చిన శిశుకాలములోననే క్రొత్తనీటితీరువచ్చును జేయుట అది యయలునందు చిత్రించిచిత్రించు లగు వ్యాఖ్యానములతో నీటిపన్ను నెక్కువ వసూలుచేయుటకు సహకారియయ్యెను. దానియధారమున పుట్టిన కలెక్టరుని ప్రాండింగుఅర్ధగ్రహ మచినయెడల నాచట్ట

మును రివిన్యూ అధికారు లెటుల తమయిష్టముచొప్పున వర్తింపజేసికో తెలియకలదు. లంకపకుగై భూములమీదను, డెల్టా కాల్యలనుండి నీరుతీసికొనబడుచున్నట్టియు, వారికి చేరి యుండనట్టియు అట్లండు గ్రామములలోని మొరకభూములకు సహితము నీటితీరువకట్టుటకు క్రొత్తవిబంధన లేర్పడువలెను. ఫసల్జాస్తీలు సామాన్యములయ్యెను. వ్యవహారము తిలుటండకుండ తూరలవద్దతి నొక్కదానిని తెచ్చి పెట్టినందున కడచిన పడేండ్లనుండియు డెల్టారయలులను పడుచున్న శ్రమయు పెట్టుచున్న మొట్టమొదట, రివిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు రయతులకు తోడ్పడకాలకుండుటయు నందరకు స్వామ్యధననిషయము. గండ్లుకొట్టి వ్యవసాయముచేయుచు రయతులు డి. పి. డల్లియువారి యాజ్ఞలను ధిక్కరించుచున్నారని ఇంజనీరు ఇలాకావారి నెలవుచొప్పున కఠినముగ పిచ్చాల్పకట్టుటకు రివిన్యూ యున్నాగోరుల కధికారమాయుండెను. ఆహాపిత నేరము సరిగా రుజువుకాలేదని నమ్మకపట్టడెను రివిన్యూవారు రయతుల కనుమాలముగ వ్యవహారంపకున్నారని మందలపభలలో మనము పులియేట వినుచున్నారము. ఊర్ములు కావనచినర నుండి కావనమొనటకు ప్రయత్నం జరుపవలెనని క్రొత్త నియామకములు జేసిరి. ఈప్రకటనములన్నియు వ్యవసాయమునకు బాధకరములై వర్షములు తక్కువయైన యేట కుండతూరల వలన సరిగ పనిజరుగక రయతులను తోభ పెట్టుటకు నుచయోగించుచున్నది. వైన వర్ష పహాయము లేకున్నయెడల యుక్తకాలమునంద దూర్ములు ముగియనేరదని యిప్పటికి కధికారు లంగీకరించిరి. సాధ్యమైనంతవరకు నల్లనీటితోను, తేలన్న జాలై మాసాంతమునకైనను ఊర్ములు సమాప్తి కానివేక్షణచేసి చాలస్వమైన ప్రతిదినమునకును పంటదిగుబడి తగ్గి సోవునది రయతులు మొత్తపెట్టగ దానిని నధికారులు తొలుత విశ్వసించరైరి.

పూరాపంట పండవలెనన్న పక్షమున జాలై నెలఖరు న కూర్ములు ముగియవలెనని వ్యవసాయశాఖవారి పరిశోధనలు స్పష్టపరచుచున్నవని అగ్రికల్చరలు వైకట్టరుగారును దృఢాభిప్రాయములై రి.చామర్ల కోటవ్యవసాయజేత్రమున గావించబడిన పరిశోధనలను చూడగ లేతయూత్సుకలన పంటలు లేలిపోవునని రయతులు చేయువాదము నిజమైనదని గవర్న మెంటు వారును నమ్మినారు. నీటికొరకు నిట్టి యిక్కట్టులకు లోనై డెల్టా వ్యవసాయము చేయు సామాన్య రయతులకు సహితము ఎకరము పుట్టు పండునని అధికారు లాహించుట ప్రజల దురదృష్టము.

కాల్యలు తెరచినవెంటనే రయతులు డెల్టానూపరిం పెండెట్టులుట్టు పెండుకు తిరిగి సకలకష్టముల ననుభవించుచున్నారో, ధనమును వెచ్చించుచున్నారో, ఇంజనీరులకు కలెక్టరులకు డివిజనలాఫీసర్లకు తంత్రివార్ల నంపురుకో దీని వలన తెల్లరుగుచున్నది. కాని దీనినాలించుచు రెవ్వరు, పాలించుచు రెవ్వరు! ఇంజనీరులు రివిన్యూ అధికారులు గృహ నానలు మోటారుబండ్లలో ప్రయాణములు ముగి కళ శతాబ్ద మధ్యకాలపు టువోగోగోయులరితని ప్రయాణములుచేసి ప్రజలతో కలసిమెలసి తిరుగునట్టిదనములు వచ్చుకందాక నీ దుర్దశ తిట్టులేయందును. ప్రాజ్ఞత లేక తామెల్లకాలము లంచముల వలననే పంటలు జరిగించుకొనగల మను దురభిప్రాయము రయతులు వదలనందాక వారిదుర్దశ తొలగనేరదు.

చరి యొక్కటియే యంతటియండి పల్లపువైరుగ భావించబడును. విశతమయిరులన్నియు మొరకపయిరులగ పెంచబడును. రెండవపల్లపు పయిరునకు నిప్పటికలనే నీటితీరున మొరటిపల్లపు పయిరులేటున సగమై యుండును. మొరకపయిరు లింతటియండి మొరటిపయిరుయినను రెండవపయిరుయినను సమాన నీటితీరు వకు బాధ్యము లగును.

ఈ ప్రకటనయే ప్రస్తుతము గోదావరి కృష్ణ గుంటూరు జిల్లారయతులకు కడచిన మూడు నెలలనుండి తీరని యానోశము గావించుచున్నది. ఈ కొత్త రేట్లను సాధ్యమైనచో నీ ఫసల్జాస్తీ యయలున బెట్టుటకు దొరతనమునా నూహించిరి. ఈ రేట్లు జమిందార్లు, యానామ, గవర్న మెంటు మొరకల, లంక పకుగై భూములకు వీనికి వర్తింపునని తెలుపుటలన మన మూడు జిల్లాలలో కొన్ని ప్రజేశములందలి రయతులకు స్వల్ప లాభము కలిగినను ఎక్కువయంది రయతులకు భూస్వాములకు నీటిపన్ను వృద్ధియగుట నిశ్చయము. ఇది యిట్లుండే మన జిల్లాలోని నీటి వనరులయొక్క క్లానుల యేర్పాటునకు దర్మిలాను తెలియెట్లు జరిగిన జిల్లాలలోని నీటి వనరుల యేర్పాటులకు లేకము సంబంధము లేదని నేను వైసలాపిన వివరములనలన మీకు తెలియుచున్నది. గోదావరి డెల్టాలో కాల

నిర్వయముతో పనిలేకుండ నీటివనము 4 క్లానులగ నేర్పరువబడినది. అట్లండు ప్రజలములందు పూర్వావగము చొప్పున రిక్లానులు నిర్ణయింపబడెను. అట్లండు మొరకభూములు 4 గ్రూపులగ విభజింపబడెను. కావున ప్రస్తుత ప్రకటనమునందలి క్లానుపదముగాని గూపు పదముగాని మనవాడుకపద్యక్తి వర్తింపనేరదు. తాము నమ్మించిన దానికి విరుద్ధముగ 80 డిల్లగడుపులలోపలనే నీటిపన్నును యావలచినను, డెల్టాలో 4 క్లానులను అయిదింటిగను అవలంకులలోని రిక్లానులను అయిదింటిగను మార్చి వానికి స్థలనిరూపణము చేయునందాక నీమా యులు చెల్లదగవని తోచుచున్నది. ఈ ప్రకటనమున కధిజేపించుచు కడచిన 15 వ ఆక్టబరు తేదీని కిర్తిశేషులకు శ్రీ సోలవరం జమిందారుగారు కాసన స్వామిసభ ను దొక శీర్షానము నుపహరించిరి. గవర్న మెంటు మొరటి మెంబరుగు సర్ ఆలెగ్జాండర్ కామ్యూరొర గారు తమకీసూక్ష్మ తిషము లేకున్నను కలెక్టరుకు గ్రామాలలో పంట కష్టముగా నున్నదనియు క్రిందియధికారుల ప్రోద్బలముచేత తామామార్పు లంగీకరింపవలసినట్లైన దనియు జమిందార్ ప్రజేశములందు నీటిపన్ను తప్పక వృద్ధియగుననియు నితరప్రజేశములను రురించి లెక్కలను జేయుకుండ హెచ్చుతగ్గులను నిర్ణయించుట సాధ్యము కాదనియు చెప్పియుండిరి. అట్లండు ప్రజేశములందు కూడ నీటితీరున తప్పక హెచ్చుననియే లెక్కలుజేసి పరిశోధించిన వానికి తెలియుచున్నది. పెద్దాపురం తాలూకాలోని జలాధారము లన్నియు 1, 2 క్లానులక్రింద చేయున్నట్లు లగపడుచున్నది. అటులయినచో నవటి భూస్వాముల కంతమాత్రము లాభముండజేయవచ్చును సంకలములగుచున్నది. ఏవిధమున చూచిన నీ ప్రకటనములన మన జిల్లాపయి నీటితీరున మొత్తముమీద హెచ్చును కాని తగ్గదని యూహించుటకు కారణములు కలవు. చెజకు పకుపు మొదలగు స్వల్ప విస్తీర్ణపు పయిరులను ఎకరమునకు 10 అంజు లాభము గలిగినమాత్రమున దానికి మనము సంకోషింపదగినది కాదు. దీనిని గూర్చి మీరు సావధానముగ చర్చించి మీదృఢాభిప్రాయమును దొరతనము వారికి తెలుపవలయును.

రామచంద్రపురం తాలూకాలోని 117 గ్రామములకు 28 సారాయిరు కాణములుండుట యావశ్యకమా? సారాయిరు కాణములగల గ్రామముల పేర్లకు చూచినయెడల తోరణపంక్తి వలె కానగును. వెల్ల, రామచంద్రపురము, సోమేశ్వరము, పులుగుర్ల, మండపేట, తావేశ్వరము, ద్వారపూడి గ్రామములొక్కోడేను చేరియున్నవి. ఈకోడేపాడవు 15 మైళ్ళు. ఇట్టి స్వల్పదూరమునందు 7 దు కాణములుండుటలన నీతాలూకా ప్రజల త్రాగుబోతుతనము వృద్ధియగుచున్నది. ఇటులే హసంబాదా, కోటిపల్లి గ్రామముల ననుచు 8 దు కాణములు గలవు. కాకినాడ కాల్యకు చేరియున్న గ్రామములలో 6, కోరంగి కాల్యకు చేరియున్న గ్రామములలో 6, చామర్ల కోట కాల్యకు చేరియున్న గ్రామములందు 4 దు కాణములు గలవు. ఇంకొక్కటియు ప్రజలకోరికవై స్థాపింపబడినది కాదని ఘంటాపథముగ జెప్పవచ్చును. ఇన్ని దు కాణములు మీతాలూకాకు కావలయునో లేదో మీరు నిర్ణయించుకొన తగినది.

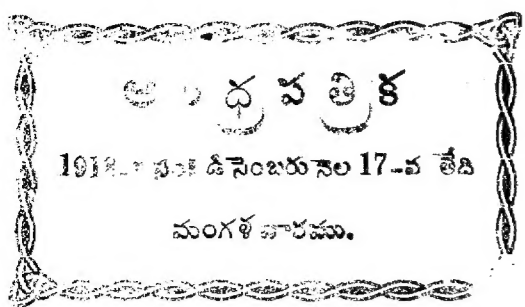
రెండుటకు 40 వేల జనసంఖ్యగల రామచంద్రపురము తాలూకాకు 3 వైద్యశాలలను మాత్రము లోకలంఘనవారిం తరకు స్థాపింప గల్గుటలన నెనుబడివేలయంది కొక్కవైద్యుడు చొప్పున నున్నాడు. ఇప్పుడు కొంద రనున్నాగోరులైన వైద్యులుండుటలన కొంతసహాయము కల్పించునను వారిసహాయముచితము కావండుటచేత పేదజనులకు వారి యుపయోగము లేదు.

మనజేశములకు తగు వైద్యసహాయము దొరకువండాక మనము చేయవలయు ప్రయత్నములను వెతుకవీరుక పాలుపడుట మనకు కర్తవ్యమనియు సామాన్యశాగములకు జేశీయవైద్య సహాయము నుకరముగ సమీపమున వెక్కిరింద్ర వలన లభ్యమగు మార్గముల నాలొందించుట మనకు విధి యనియు దీనికి నాయుర్యేద యువాని నిధానములను ప్రోత్సహపరచుటయే నులభసాధన మని నాచుభిప్రాయము.

మాతన మంత్రిత్వమువారు మాంటాగూ ఫమ్మఫర్ల సంస్కరణవిధానమును దానివయి ప్రజాభిప్రాయమును పాటింపక నిరాకరించుటయు సంభవింపవచ్చును. ఈసందర్భమున మనజేశీయుల యాశయముల బెట్టుటకు మన మింగ్లాండు పంపదలచిన ప్రతినిధులకు యంత్రీకర్మ నామ హ్యూనుసోర్తుల నియ్యక నిరాకరించుటయు నీ సమయమున వైడెకోహా భునానుకత్యమున, ఇండ్లో బ్రిటిషు సంఘమువారు నింద్యమార్గముల నవలంబించి హిందూ రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్టి

మెయిట ప్రీమరు రాక:—జపాను నాక 16 వ తేదీ
మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సీమటపాలను తీసికొని జొంబ
యికి వచ్చినది.

ఆంధ్రులు: ఢిల్లీ కాంగ్రెసు

ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసభకు ఆంధ్రు లధికసంఖ్య లో వెడలరేమో అని సందియము గలుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశములో విజ్ఞానము, ప్లేగు మొదలగు బాధ్యములు ప్రబలుచుండుటచే, అనేకులు దూరప్రయాణము చేయుటకు వెనుదీయవచ్చును. కాని, ఈ వత్సరము ఆంధ్రు లధికసంఖ్యలతో వెడలవలసిన యవసరము గలదు. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘము కలకత్తా కాంగ్రెసులో ప్రసాదింపబడెను. ఆంధ్రులు తమకు గలిగిన నూతన సౌకర్యమును వెంటనే యుపయోగించుకొనిరి. ప్రథమాంధ్రరాష్ట్రీయసభను సమావేశపరచిరి. అప్పటినుండియు రాష్ట్రీయసంఘముత్సాహముతో బనిచేయుచున్నది. అవసరాంధ్రరాష్ట్రీయ సమావేశమును చేకూర్చినది. కాని ఆంధ్రోద్యమప్రతికూలు లింకను, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ నుండి ఆంధ్రమండలముల గొన్నింటిని వేరుజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్టి ప్రయత్నము లింకను జరుగుచునే యున్నది. రానున్న కాంగ్రెసుసభలో ఈ ప్రయత్నములు కొనసాగుటకు ప్రత్యేకము కృషిసలుపవచ్చును. ఆంధ్రు లందుచే నధికసంఖ్యలతో వెడలవలసిన యవసర మెక్కుడు గలదు. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకులలో ఆంధ్రులు లేకుండుటచే, ఆంధ్రనాయకులు కడు జాగ్రూతతో మెలగవలసి యుండును. ఈ వత్సరము, ఆంధ్రులనేక సభలను జరుపవలసి వచ్చెను. సామాన్య సభలే గాక, అదనరసభలు గూడ ఏర్పాటు గావించబడెను. ఇందువలన ఆంధ్రులకు వ్యయ ప్రయాణలు హెచ్చినమాట నిజము. ఇందుచే, దూరప్రదేశమున బయలుచున్న కాంగ్రెసు సభకు వెడలుటకు కష్టముగనే యుండును. ఇంతియగాక ఢిల్లీలో నీ కాలమున చలి విస్తారము గ నుండును. దీనికి తోడుగ ఆంధ్రదేశమునం దంతట నంటురోగములు వ్యాపించుచున్నవి. ఈ కారణములనేకులను ఢిల్లీకి బోసేయక భయపెట్టవచ్చును. కాని, యిట్టి స్వల్పకష్టములను లెక్కజేయక తమ విద్యుక్తమును నెఱవేర్చుట ఆంధ్రుల విధియై యున్నది. దేశసేవ జేయుటకై తమకు కాంగ్రెసు సభనా రోసగిన సౌకర్యములను కాపాడుకొనుట ఆంధ్రుల ధర్మమైయున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘ నిర్మాణము సుస్థిరమై వెలయునటుల ప్రయత్నించు బాధ్యత ఆంధ్రులపై నిలచియున్నది.

మరియొక యవసరము గాన్పించుచున్నది. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీవాదుల సభ ఢిల్లీలో జరుగవలయు ననియు, ఆకార్యమునాంధ్రులే పూని జరుపవలయు ననియు, డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్య గారు పత్రికలకు వ్రాసియుండిరి. ఆయుద్దేశము నానూదించుచు, మూయభిప్రాయ మపుడే తెలిపియుంటిమి. కాని యంతవఱకును ఆంధ్రనాయకు లెవరును, దానివిషయమై శ్రద్ధవహించినటుల గాన్పించదు. నేహో రేపో, హిందూదేశము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయుల క్రింద విభజింపబడక తప్పదు. మూంటాగుగారు గూడ ఇందువిషయ

మై యనుకూలాభిప్రాయము నొసగి యుండిరి. ఎంతవ్వరలో నీవిభజనము జరిగిన స్వవరసాలరాభివృద్ధి కంతటి శ్రేయస్కరము. ఈ సూత్రమును ఆంధ్రులే ప్రథముమున గ్రహించిరి. దానిని భారత భూమియందంతటను వ్యాపింపజేయుట నాంధ్రుల విధియైయున్నది. అందుచే జనుము గొంచక బోయినను, రానున్న సంస్కరణములలో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీవిభజనమును జేర్చవలయు నని ఆంధ్రులు కాంగ్రెసుసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించి అన్యరాష్ట్రీయుల సానుభూతి బడయవలయును. ఎప్పటికప్పుడు ఆంధ్రోద్యమనినాడము మ్రోగుచుండినచో ఉద్యమము కొంతకాలమునకైనను సఫలమయి తీరును. కాంగ్రెసులో జరుపవలసిన ప్రయత్నము లటుండ, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులలో ననేకులు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీవాదులుగ నుండెదరని యూహింపవచ్చును. వారందరి బోధ్యులతో ప్రత్యేక భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీ వాదుల సభ నేర్పఱుపవచ్చును. సామాన్య భాషా, సాంఘిక, సేవా సభలవలె, యీ సభయు ప్రత్యేకోద్యమమునకు సంబంధించి యుండగలదు. ఇట్టి ప్రత్యేక సమావేశములవలన, ఉద్యమ మివివృద్ధి జెందుటయే గాక, కాంగ్రెసు సభనా యామోదము గూడ త్వరలో బడయక తప్పదు. ఈ ప్రయత్నము లన్నిటిని సలిపి, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయమును వ్యాపింప జేయుటకు, ఆంధ్రులధిక సంఖ్యలతో తప్పుక వెడలవలయును. వివిధభాషల మాటలాడువారి యుద్దేశముల నేకముఖమునకు దెచ్చుటకు కాంగ్రెసుసభ జరిగెడి ప్రదేశమే మిక్కిలి యనుకూలముగ నుండగలదు.

ఇంతియ గాక, ఆంధ్రులు బొంబాయిలో జరిగిన ప్రత్యేక సమావేశపు తీర్మానములకు వెనుకంజ వేయనోపరు. ఈ వత్సరము స్వయంనిర్ణయ సూత్రము హిందూదేశమునకు విర్తించునటుల జేయుచుని కాంగ్రెసుసభనా రాంగ్ల ప్రభుత్వమువారిని గోరవలసి యున్నారు. తమ కోర్కెలను మిత్ర మండలి వారి కెఱుక పరుపవలసి యున్నారు. ఈ విషయమై ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము వారిదివరకే తీర్మానించి యుండిరి. కాంగ్రెసునుండి చిలిన మిత్రవాదపు కక్షమునా రాంధ్రులలో లేదు. జాతీయవాదు లధికసంఖ్యలతో కాంగ్రెసుసభకు వెడలకున్నచో, మిత్రవాదులను సంతోష పెట్టుటకు ముఖ్య తీర్మానములు సంకుచిత పరుపబడవచ్చును. ఇట్టి ఫలితము, దేశపురోవృద్ధికి శుభసూచకము గాదు. ఆంధ్రు లిందుచే కాంగ్రెసుసభకు వెడలక తీరదు. వంగ దేశము వారును, సంయుక్త రాష్ట్రీయుల వాడును లధికసంఖ్యల సంఘటయే గాక, రయితులను గూడ పంపుటకు యత్నించుచున్నారు. ఆంధ్రు లీ విషయమై వెనుదీయరాదను. ఆంధ్రదేశపు రయితులు, ఆంధ్రోద్యమము వ్యాపించిన నాటినుండియు, రాజకీయవిషయములలో శ్రద్ధ దీసికొని రాజకీయసభలలో నెక్కుడుగ పాల్గొనుచున్నారు. వారిని ప్రోత్సహింపచి కాంగ్రెసు సభకు గొంపోవుట నాయకుల ధర్మము. ఆంధ్రు లధిక సంఖ్యలతో వెడలుట కింకొక ముఖ్య కారణము గలదు. ఢిల్లీకి ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘ మొసగబడిన వత్సరమే, కాంగ్రెసుసభ యాహ్వానింపబడెను. ఆంధ్రు లీ వత్సరము కాంగ్రెసు సభను తమ రాష్ట్రీయున కాహ్వానించుట పరమధర్మము. ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభను ఆంధ్రులు తమ రాష్ట్రీయున కాహ్వానించిరి. ఆయాహ్వాన మంగీకరింపబడక బోయినను, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చిన సంతృప్తి ఆంధ్రులకు గలదు. రాబోవు కాంగ్రెసు సభ నైనను తమ రాష్ట్రీ

ములో జరుపుట కాంధ్రులు యత్నింపవలయును. కాంగ్రెసు సభను జరుపుటచే, ఆంధ్రులలో రాజకీయోద్యమముపై నుత్సాహ మతిశయించును. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయమును వివిధ రాష్ట్రీయ ప్రతినిధుల కెఱుకపఱుచుటకు చక్కని యవకాశము గలుగును. ఇందుమూలమున, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయము కాంగ్రెసు సభవారిచే నంగీకరింపబడునటుల జేయుటకు, బాగుగ విలగను. ఆంధ్రు లీసందర్భముల నన్నిటిని యోచించి, నధిక సంఖ్యలతో ఢిల్లీ కాంగ్రెసు సభకు వెడలి, రాజకీయోద్యమోత్సాహ విషయమున తా మే రాష్ట్రీయు వారికిని తీసిపోమని నిదర్శక పూర్వకముగ జూపుట భావ్యము. లేనియెడల ఆంధ్రులు తమ కొనగబడిన సౌకర్యమున కన్నులు గాని, కాంగ్రెసు సభనా యాహింపుట కవకాశము గలుగవచ్చును. ఇక వారముది.ములలో కాంగ్రెసు సభ జరుగనున్నది. ప్రయాణమున కింకెంతయో వ్యవధి లేదు. స్వల్పకష్టముల పాటించక, ఆంధ్రప్రతినిధులు ప్రయాణోన్ముఖులై, తమ ధర్మము నెఱవేర్చుగోరుచున్నారము.

బకింగుహాము మిల్లులు

మిల్లుల పోరాట మంతమొందికది. నేటి నుండియు, మిల్లులు తెరువబడి కూలీలు కనిజేయుమరని తెలియుచున్నది. కాని, యీవర్షాయము మిల్లు అధికారుల నభినందింప జాలము. కూలీల కోర్కెలకు యజమాను లొడబడవచ్చునని వెనుక దెలిపియుంటిమి. కాని యజమానులు తుద కంగీకరింపలేదు. అంతటితో కూలీలలో నాశాభంగము పెరిగెను. కాని, యజమానులు మధ్యవర్తుల నిర్ణయమున కొడబడవచ్చునని, ఆంధ్రానుగారు దెలిపియుండిరి. ఈవార్త కొంతయంతకేక మిచ్చెను. కాని, మిల్లుయజమానులు న్యాయమగు నీ సూచనగూడ నంగీకరింపలేదు. వారు ప్రకటించిన కారణములు అంగ్రహేంద్రపులు వెల్లడించెడి ప్రతిష్ఠకన్న (Prestige) నితర మెవ్వియుకావు. కొందరికూలీలను పనినుండి తొలగించినవిషయము గాని, మిల్లులను మూసిన నాటినుండియు వేతన మిచ్చు విషయము కాని, నిర్ణయించుటకు తమకు మాత్రమే హక్కుగలదు కాని, అన్యలకు లేదని విరి వాదము. అందుచే మధ్యవర్తుల వరిష్కారమునకుపిరింగీకరింపలేదు. ఆంధ్రానుగారింతటితో నిరుత్సాహము జెందక మరియొకమారు సిమ్సను గారితో సంప్రతించిరి. ఈ ప్రకటనము కూలీలలో నెట్టిభావములను ప్రజ్వలించజేయునో ఆంధ్రానుగారు సిమ్సనుగారికి స్పష్టముగ దెలిపిరి. తుట్టుతుద కీ విధముగ సమాధానము గుదిరె నని తెలియుచున్నది. చిగబట్టుకొనిన గ్రాట్యుయిటినిధి మరల నొసగబడును. మిల్లులు మూయబడిన నాటి నుండియు 7 రోజుల వేతన మొసగబడు ననియు, ఇది యజమానులు దయ దలచి ఇచ్చి వేయమరుగాని, హక్కుక్రింద నీయుట లేదనియు, పనినుండి తొలగింపబడినవారు తిరిగి జేర్చుకొనబడ రనియు, సిమ్సనుగారు దెలుపగ, ఆంధ్రానుగారు రాష్రుతులను కూలీలకు తెలియజెప్పి వా రొడబడునటుల జేసిరి. పనినుండి అనుమానముపై తొలగింపబడిన వారిని గూర్చి, కూలీలు పట్టుదల గనబరచిరి. యజమానుల కార్య మీ విషయమున ఎంతమాత్రము సమర్థయోగ్యము గాదు. నిజము దెలియక, ఏకొలదిమందినో శిక్షించుట న్యాయ సమ్మతము గానేరదు. మిల్లునుండి పంపివేయబడిన అజీజ్ ఖాను అను పనివానిని

పనిలో జేర్చుకొననందులకు, కూలీ లయివ్వలే జూపిరి. కాని వానికి బిసెంటు వాడియూ గార్లు పూర్వపు వేతన మిచ్చి పనిలోనికి దీసికొనెదరని, ఆంధ్రానుగారు చెప్పగనే వారలకు సంతృప్తి లిగెను. ఇంతటితో కలవర మంత మొంద వచ్చెను. కార్మికుల వాయకులపై మిల్లు యజమానులు న్యాయరీత్యా చర్యదీసికొందురని నడువ బడెను. కాని, యజమాను లంతటి పనికి బూను కొన రనియు, ఒకవేళ అట్టి చర్యకు గడంగిన, తాము శ్రద్ధవహించి తగిన ప్రతికారమునకు తోడ్పడెద మనియు, ఆంధ్రానుగారు నడివిరి. ఆంధ్రానుగారి క కొంతకాల మీ నగరమున నుండి మిల్లులో కూలీల స్థితిని అనుదినము పరికించుచు, అవసరమగు మార్పుల గూర్చి యజమానులతో నివేదించుట కంగీకరించిరి. వీరి నిశ్చయ మెంతయు ప్రశంసాపాతము. ఈ మూ రెండులెదుగో సమాధానము గుదిరినన, కార్మిక సమస్యలు రాను రాను సులభపాధ్యములు గానేరవు. కార్మికులలో స్వయంవికాస ముదయించుచున్నది. అట్టి తరివారి పాంథలను తృణీకరించుట కీకముందు వీలుండదు. పరిశ్రామికులును, యజమానులును సహకార సమరసభావములతో మెలగవలసి యుండును. మున్ముందు, యజమానులు ప్రతిష్టకై వట్టదల జూపుట భావ్యముగ నుండదు. ప్రజాస్వామ్యభావ మెల్లవారిలో ప్రబలుచున్నపుడు, కార్మికులలో మాత్ర మది వ్యాపింపకుండునా?

నీటి తీరువ

నీటితీరువ హెచ్చుదలగూర్చి ఆంధ్రదేశమున దలి డెల్టాభాగములవారు తమ యసమ్మతిని దృఢముగ చెలిపిరి. రయితుల సమావేశము లనేకము లింతవరకు జరుపబడెను. హెచ్చుదల పనికిరాదని, రయితులై కకంఠ్యముగ వెల్లడించిరి. హెచ్చు పన్ను విధింపబడనేని, సాత్వికనిరోధమున కై నను బూనెద మని, కొందరు తీర్మానించిరి. ఇందుచే ప్రజలలో గలిగిన భావప్రాదేశము వ్యక్తపడుచున్నది. ఈయుత్తరువున కాక్షేపణల జెప్పెడి గడువు లేవటి శుక్రవారముతో ముగియుచున్నది. గుంటూరుజిల్లా సంఘమువారు ప్రభుత్వపు యుత్తరువుచే, రయితుల కష్టము లేటుల యినుమడించునో తేటపరచుచు, నొక ప్రచురణమును ప్రకటించిరి. అందు, శిస్తుల పూర్వచరిత్ర గూర్చి వివరింపబడియున్నది. ప్రాచీనకాలములో పండిన పంటపై మాత్రమే శిస్తు కట్టుచుండెడివారు. ఇపుడొకపద్ధతి మారి, సెటిల్ మెంటువారు కిరి సంవత్సరములకొకతూరి పన్నులను హెచ్చుజేయుచున్నారు. ప్రస్తుత యుత్తరువు ననుసరించి శ్రేష్ఠమయిన భూములకు తగ్గడి మొత్తముకన్న బీద భూములకు పన్ను లేటు లధికముగనో, ఈ యుత్తరువు వలన బీదవా రెటుల కడగండ్లపాలయ్యెదరో, యీ పుస్తకము కరతలామలకము జేయుచున్నది. ఈ యుత్తరువుచే ప్రభుత్వమువారి యాదాయము విశేషముగ హెచ్చితీరును. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువును ప్రచురించుటకు కారణ మెద్దియో దెలుప లేదు. ఈ యోమసమయమున పన్నులు వృద్ధిజేయుటచే, ప్రజలలో నెట్టి దుర్భరదశ పెరుగునో, గుంటూరు మండలసంఘ ప్రచురణము స్పష్టపరచినది. ఈ ప్రచురణము రయితుల కందరికిని సులభగ్రాహ్య మగునటుల నీటితీరువ హెచ్చుదల గూర్చి సాధకసాధకములను వివరించుచున్నదనుటకు సందియము లేదు. దేశీయుల మొరలను ప్రభుత్వమువారు ఆలించి, ప్రజలలో నలజడికీకారణ మౌనున యీ యుత్తరువును పూర్తిగ తొలగించి వారి కృతజ్ఞతకు బాత్రులుగా గోరుచున్నారము.

పొర్చుగలు దేశాధ్యక్షుని వధ

పొర్చుగలు దేశాధ్యక్షులు లగు మేజరు సి. డోని యోపీనుగారు ఎవరో వాంతకునిచే నడిరేయి వధింపబడినటుల తెలిసికొనుటకు కను విచారము గలుగుచున్నది. ఈ హత్యకు కారణ మెద్దియో దెలియదు. పీనుగారు మిత్రమండలి పార్టీతో జరి సంక్రామమున మిగుల క్రశంసా పాత్రముగ కృషి సలిపియుండిరి. ఇపుడు తాత్కాలిక ప్రభుత్వ మేర్పరుపబడెను. అరాజకకృత్యముల మొదలు పాశ్చాత్య దేశమునం దుద్భవించెను. అవి రూపుమాలుటకు సాధనము లేవ్వియో, గనుగొనుట కన్నిజాతులవారు కలసి కృషి సలుపుట ధర్మము.

జిన్నా మెమోరియలు హాలు

బొంబాయిలో ప్రజలు సభల జరుపుకొనుటకై పెద్ద భవనమును నిర్మించుకొనుటకు ధన విధి యొకటి నెలకొల్పబడెనని, బొంబాయి క్రాంతి కలు ప్రతిక ప్రకటించుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయ ప్రకటనమునకై అధికశ్రమల కోర్చి విజయించి బడసిన జిన్నాగారి జ్ఞాపకార్థమై ప్రజలు నూతన భవనమును నిర్మించుట ఎంతయు సంభావ్యముగ నున్నది. ఈ విధికి రూపాయికి తక్కువ గాకుండ చందా కైకొనబడును. ఈ కార్యము దలపెట్టిన వారి ప్రయత్నములు జయప్రదమగు నని విశ్వసించుచున్నాము.

అస్సీయా జాతీయసభ

అస్సీయా రాజ్యపరిత్యాగము గావించిన కాలము చక్రవర్తిగారు, జాతీయ సభాసభ్యులకై ప్రయత్నించుచున్నటుల, వియన్నావార్త యొకటి దెలుపుచున్నది. తన యున్నతపదవినుండి తొలగి యు, సామాన్య పౌరులతో బాటియన స్వామెంటు సభ్యులకై ప్రయత్నించుట జూడ ప్రజాస్వామ్య భావము శత్రుదేశములలో గూడ జొచ్చుచున్నదని గ్రహించవచ్చును.

న్యాయశాస్త్రశిక్షణ వర్ధంతి.

నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు న్యాయశాస్త్ర కళాశాల విద్యార్థులు తమ కళాశాలసభ్యత్వసమాన తమ కళాశాల భవనమున అతిజయత్రయమును ఉత్సాహకరముగను జరిపించిరి. ప్రాకార న్యాయమూర్తులును, కళింగులు, కళాశాల ప్రాతివిద్యార్థులును వెక్కువయి సభకు విచ్చేసిరి. అతిథులందరకును మొట్టమొదట ఫలాహారపు విందు గావించబడిన పిదప ఎమ్. జి. వి. మూర్తిగారు హోదానియమునాద రసించిన నాదకాకారు కీర్తనల గొన్నింటిని అతిమనోహరముగను శ్రావ్యముగను వ్యవహరముగను బాడి ప్రేక్షకుల నానంద నిమగ్నుల గావించిరి. తరువాత కొంతమంది విద్యార్థులు “ఒక వకీలు విషమావస్థ” అను ప్రహసనమును ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులను పొట్టపగుజునట్లు నవ్వించిరి.

పిమ్మట కళాశాల ప్రిన్సిపలు ఆర్థర్ దేవినుగారు తమ కళాశాలపక్షమున సభ్యుల కాహ్వాన మొసగుచు ఆ సంవత్సరములో తమ కళాశాల చరిత్రయందలి ముఖ్యాంశములను గూర్చి చుచ్చటించిరి. దేశమందంతటను చెలరెంచున్న ఇన్ ఫ్లయెంజా జ్వరము తమకళాశాలకు గూడ కొంతవత్తును కలిగింపజేసినదనియు, ఆ సంవత్సరమే కళాశాలయందు నూతనముగ ఎమ్. ఎల్. తరగతిని గూడ తెరచితిమనియు నుడిపిరి.

సభాధ్యక్షులు ప్రధానన్యాయమూర్తులు సర్ బాన్ వాలినుగారు కళాశాలగావించిన యభివృద్ధికి ప్రిన్సిపలు గారిని మిక్కిలి కొనియాడుచు, కళాశాలవిద్యార్థులకు వారు తమ జీవితములో నెలకేరవలసిన విద్యుత్తధర్మములను సూచించుచు, వారికి న్యాయశాస్త్రములం దచ్చటచ్చట కొన్ని సలహాల నిచ్చుచు ఉపన్యసించిరి.

అనంతరము కొంతమంది విద్యార్థులు కొన్ని కీర్తనలను హాస్యరసప్రధానమైన పద్యములను చదివినపిదప సభముగిగెను.

స్థానిక వార్తలు

తపాలనోటీసు:—ఇంగ్లండు నుండి ఇక్కడికి పా లాఫీసులనుండి రేపు పంపివేయబడును.

ప్రేగుజాడ్వార్త:—టిప్టికేసులో, దివదీసు ప్రేగువార్తాధి పరివ్యాప్త మగుటచేసి రాజధానికళాశాలయు, ఇంజనీరింగు కళాశాలయు నిన్నటికోజానుండి మూయబడినవి. నేను పచ్చయప్పకళాశాల గూడ మూయబడినది.

ఆంధ్రప్రజాసంఘము:—ఈ సంఘముపక్షమున రా బోవు దేశీయమహాసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకై రేపు సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయమున సెక సమావేశము జరుగును. అందఱును దయచేయవార్హము.

విద్యాశాఖాధ్యక్షుడు:—ఈనెల 18-న తేదీ నుండి యువకారవేతనమును పుచ్చుకొను మదనాను క్రభుత్వ విద్యాశాఖాధ్యక్షులు లగు జె. ఎస్. స్టోమ సి. వి. ఇ. గారు రాజధానియందు విద్యాభివృద్ధికిగాను చేసిన పరిశ్రమను గవర్నరుగారి కార్యవిద్యవారకసభలలో కొనియాడుచు సెక పత్రమును నిన్న ప్రకటింపిరి.

స్తూ డెంటు క్లబ్బు:—యజ్ఞాభగత నిమ్నజా త్యుధారక సంఘకార్యదర్శి జి. ఆర్. సింధి బి. ఏ, గారు రేపుబుధవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు జె. ఎమ్. సి. ఏ. ఆడిటోరియములో నిమ్నజాతులయొడ, గల భారతయువ కుల విధాయకకృత్యములను గూర్చి యుపన్యసించెదరు. గా. ఎస్. కీర్తివాసయ్యంగారు, బి. ఏ, బి. ఎల్. గారు గ్రాస నాధిపత్యము వహించెదరు.

ఆంధ్రనికేతనము:—ఆంధ్రులు కొంతమంది 105 హోదాక రోడ్డువందుకుటలవలన దారి కొక పేరు పెట్టుట సమం జనముగా నుండునని తలంచి ఆంధ్రనికేతనమును పేరిడితిమి. ఇట్లు దీనికి పేరు పెట్టుటవలన అది కొంతలాభకారియై యుండ వచ్చునని మానకమ్మకము. ఆంధ్రదేశమునుండి ఆంధ్రులు కలక త్రాకు మొట్టమొదట విజయముచేసినప్పుడు వారు కష్టములను భరింపకుండ ఈ నామము తెలిపినయెడల సంతోషించి చున యాంధ్ర సోదరులక్కడ నుండెదరనితలంచి అక్కడికి విజయము చేసి తగు సభ్యుల నందగలరనెడి నమ్మకముతో ఈ పేరును ముఖ్యముగా స్థాపించితిమి. ఈ పేరునకును భారతా పాతకాలల గురించిన విషయములకును ఎంతమాత్రము సంబంధము లేదని నానమ్మకము.—అన్నంరాజు పూర్ణచంద్రరావు.

బాబు నురేంద్రనాథ ఠేకర్ గారు:—తేదీ 18-న తేదీ నాటిసాయంకాలము నాగపూరునందలి వంగీయులు నురేంద్రనాథ ఠేకర్ గారికి వి. డి. వ్యూ. ఇంధరాజకీయాధి ప్రాయములకు గలవారు సభకు విచ్చేసిరి. సభ్యులకు వందన ముల నర్పించుచు బాబుగారిట్లు చెప్పిరి. నాగపూరునం దెట్టి రాజకీయవిషయకొపన్యాసము నీయగూడదని తాను మొదట నిశ్చయించుకొనెను. అయినను చాలబలవంతమున నెలకొనెను కృతజ్ఞుడు. తనయావజ్ఞతనమును భారబోసి రాజకీయ కార్యమును విడువకుండుట కిదియెంతయు నుత్సాహకరముగ నున్నది. అతి విశేషముగ ఇభిప్రాయభేదముల కలగునపుడు ఇట్టి యుత్సాహము—మరియు సుత్సాహకరము గల యం దగలదు. వంగీయులకును నాగపూరు ప్రజలకు సంబంధముకలయును గలిగి యుండుటను ప్రశంసించుచు నిట్టియొకమత్తము దేశీయాభివృద్ధికెంతేనియ నవిసర మని యతడు చెప్పెను. అభిప్రాయభేదములు వచ్చినపుడు ఓర్వకలిగియుండుట చాల అవసరమని అతడు చాలవరకు సహేతుకముగా బోధించెను. తా మొకే దేశాలయమున పూజలొనరింపజాలవున్నను ఆ న్యో న్యాభి పాప్రాయములను మాత్రము గౌరవిం చుటను నేర్చుకొనవలయును. చివర కత డిట్లు చెప్పెను. హిందూదేశభావిధితి చాల ఉత్సాహకరముగ నున్నది. పురుషుడు తన జీవితకార్యమును సఫలము జేసికొనుటకు స్త్రీ సహాయ మత్యంతావసరం బనుచు నతడు బో ను సలిసి కుమార్తెను ప్రశంసించెను

విరోధాన్ని దృఢీకరించుము

(రైతుల విజయ)

ఇంగ్లండు

కరాచీకి రెండవవిమానము పోవుట

లండన్, డిసెంబరు 10:—ఇప్పటివరకు బ్రిటిష్ విమానములకు కరాచీకి పయనమైనదని హావాసంఘమువారు తెలుసున్నారు. నిన్నటిరోజున విమానము లిహోస్టెలులో ప్రవేశించినది. 7 మజిలీలకేసి ఈ విమానము కరాచీకి పోవును.

ప్రయాణికుల వైమానిక ప్రయాణము

లండన్, డిసెంబరు 12:—ఇకముందు మామూలు విమానముకంటె వర్తకవిమానములు ఎక్కువ లాభకరమునందునని పౌరవైమానిక సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. ముఖ్యముగ ప్రయాణికులకు ఎక్కువసౌకర్యమునుండి తెలుపబడినది. ఎక్కువరకూతముగ నుండును. ప్రస్తుతము విమానములు గంటకు 78 మైళ్లు పోవుచున్నవి. 4వేల మైళ్లరకం పోవును. ఇంజనల సుపయోగించి వెనుదిరిగి నడిపి మొత్తము 3 వేల మైళ్లవరకు పోవుటలు చేయవచ్చును. కొత్త జేజుము ననుసరించి ఇప్పుడుసాతాంప్రదననుండి కేపుటపునుకు పోవుటకు మూడు గంటలుపట్టును. అట్లాంటిక్ దారిని పోవుటకు ఎవరు ఆగ నవసరములేదు. తిరిగిరమ్మటకు ఆగనవసరములేదు. ఇకముందు విమానములు గంటకు 100 మైళ్లు గూడ పోవునని పౌర వైమానిక సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. విమానములలో ప్రయాణికులకు గడులుగూడ నిర్మించబడును. వారము వరకు ఆకాశముననే సంచరించు నంతటి సౌకర్యములు కలుగజేయవచ్చును.

మిత్రమండలి నౌకాబలము

లండన్, డిసెంబరు 12:—గ్రేఫ్టన్ పురమున నుపయోగించు అంగ్లదేశమునకు యునైటెడ్ స్టేట్స్ పురమునకు ప్రజలు అన్యోన్యవిశ్వాసము గలిగి నిజభావములను తెలుపుకొనుచు, ఒకరికొకరికి అపార్థములు గలిగించుకొనక యుండుటో రెండు దేశముల నౌకాబలపాలనావిషయము మీల సులభముగా నుండటో తెలియుట లేదని చెప్పిరి. దీనితో విశేషసంబంధము గలిగినది. సముద్రస్వాతంత్ర్యమునకు ఇది ఆమెరికనులు పెట్టిన పేరేగాని జర్మనులు పెట్టినది కాదు. జర్మనులు “సముద్రస్వాతంత్ర్య” మను పదమును తీసికొని ఒకవిధముగ తమ కుపకరించు విధమున సుపయోగించుకొనుచు మనమంగీకరింపజాలని భావము గలిగియున్నారు. అందువలన ఆపద మంతగా చెడినది. వెనెడెంటు విల్లునుగా రావివయమున మన ప్రభుత్వముతో చర్చింపవచ్చునట్లు ఆపద ముయొక్క అర్థము సందర్భమున సమాధానము నొందుటకు కష్టముగలుగలేదు. కాంతికాలమునందు సముద్రస్వాతంత్ర్యమే అపదమున కర్థమైనచో యునైటెడ్ స్టేట్స్ పురమున ఫిలిప్పైను దీవులకునుమను ఇంకెవరినాకల సరకులను తీసికొనిపోగూడదను నిర్బంధమునకు మేయంగీకరించితిమి. ఇట్టినిర్బంధములనే మరికొన్ని దేశములును గలిగియున్నవి. అట్టి నిర్బంధములను మనకు లేదు. కాంతికాలమున సముద్రవ్యాపారము ఏకకాలమున మనకును ఇతరులకును సులభముగా నుండునట్లు చేయుటకు గాక అన్యవిధముగా మననౌకాబలము సుపయోగించుచుండలేదు. మనమే ఎక్కువగా అభినందింపబడవలసి యుండును. యాధికాలమునందు సముద్రస్వాతంత్ర్యమే యాపదమున కర్థమైనచో యునైటెడ్ స్టేట్స్ పురమున కేత్రవ్యాపార నిర్బంధతంత్రమున మనకు తోడ్పడిరి. అట్లు తోడ్పడకున్నచో మనము యాధమున నోడియుండుము. మఱల జర్మనీ సందర్భమున మనము కార్యమును బూతుకొనుచో వ్యాపారనిర్బంధమును అంగీకరింపగూడదని యునైటెడ్ స్టేట్స్ పురమునకు పూనుకొనుట దుర్లుభము. అందువలన యాధమున జరిగినదంతయు నిరుపయోగకరముగను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ పురమున కేత్రపులపై సముద్రవ్యాపారనిర్బంధవిషయమునకు వ్యతిరేకమగు విధమున ప్రస్తుతింప రనుట యునైటెడ్ స్టేట్స్ పురమున దాపించుటయే. సర్వకాతుల సామ్రాజ్యత్వసంఘ మేర్పడుటకును గాన సముద్రవ్యాపారము సందర్భమున నిర్బంధము అందగూడదనియు సామ్రాజ్యత్వమునదలజేయునకు సముద్రస్వాతంత్ర్యపువాక్కు ఉండగూడదనియు విల్లునుగాని అభిప్రాయమే యుండవచ్చును. అట్లైనచో సర్వకాతుల సామ్రాజ్యత్వసంఘమే ఈ సమస్యకు తగిన సమాధానము.

మెరిపుర్యుజులుగారితో సంభాషణము

లండన్, డిసెంబరు 12:—మాటల మెరిపుర్యుజులుగారిని సందర్శించిరి. సిరియానాగరికమును, స్వాతంత్ర్యమును నిరియనులే చక్కపెట్టుకొనునటుల జేసెదమని పరామర్శ అభయమిచ్చినది క్లిమెంట్ సోగారు ఇట్లు (నెంటులు సిరియాను కమిటీ) ప్రధాన సిరియాసంఘమువారికి క్లెమెంట్ సోగా రభయమిచ్చినందులకు ఆరబ్బులెంత కృతజ్ఞులని పూజలుగాను నుడిచిరి. ఆసియామైనదనిసిరియా సమస్యను సుధిసమాజేషమున అన్నికక్షలవారును చర్చించి పరిష్కరించెదమనిరి. ప్రస్తుతము సిరియాలోనున్న పరిపాలనను సిరియాలో వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమున కెట్టి నిరోధమును కలుగజేయుట లేదనిరి. పరిష్కరించునట్లునున్న జరునిట్లు ఆశయములగుర్చి పూజలుగా గిట్టు నుడిచిరి:—ఆరబ్బులును, యూదులును సెమిటిక వంశమువారు. ఒకరికొకరు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసికొనిరి. తత్కారణమునందేసి సుధిసమాజేషమున ఉభయ జాతులవారును తన ఆశయములు పరోస్థుభము గాంచుటకు తగిన ప్రయత్నములను గావించెదరు. తమ తమ ప్రదేశముల యందుగాతీయవారులకు ఆరబ్బులు ఆశయములకు భంగము కలుగజేయుచున జనియట్లుయూదులు వాగ్దత్త మొసర్చిరి. ఆరబ్బులుగూడ మీయెడ న్యామముగా ప్రవర్తించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

బ్రిటిషుఇండియా స్ట్రీమునావిగేషను కంపెనీ.

లండన్, డిసెంబరు 11:—నెప్టెయిగు నెలాలయతో నంతమగు వత్సరమునకు 2,22,700 పానులు లాభమునచ్చినది. పక్షులతో పనిలేకుండ 100.కి 12 వంతున లాభము పంచిపెట్టబడినది. 20,281 పానులుయందు సంతృప్తమునకు జవకట్టబడినది. మూడు స్త్రీయలు మునిగిపోయినవి. 2 స్త్రీయలకు చాలనష్టముకలిగినది. 8258 టన్నులకు నౌకయొకటి దళమునకు చేర్చబడినది. దళమును వెనుకటిస్థితికి తెచ్చుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

ఏ అందు ఓ కంపెనీ.

ఇప్పికేపు ప్రభువుగారి యాజమాన్యముక్రింద వార్షిక సభజరిగినది. రెండు పెద్ద మొయిస్తీయరులను మూడు సామాన్యపుస్తీయరులను కట్టించుచున్నారు. మరికొన్నిటిని కూడ కట్టించెదరు.

టర్కీలో వైద్యులగుండైన బ్రిటిషువారు.

లండన్, డిసెంబరు 11:—30 మంది బ్రిటిషువారు టర్కీకుండి లండన్ నగరమునకు వచ్చిరి. ఎంటిలీలో జర్మనులు చూపిన ఆదరణకంటె టూర్నులులో టర్కీవారుచూపిన ఆదరణయే క్లాఫునీయరుని వాగ్దాత నొకడు నడిచెను. హాక్స్ అను నతడు గాజాలో పట్టుబడిన. ఒకవత్సరము వైద్యకాలలో నుండెను. తురుష్కుల ఆదరణ నాతడుగూడ క్లాఫుంచెను. పిమ్మట నతడు జర్మనుల అధికారముక్రింద బాగ్దాదు ఇతర దారిలో పనిచేసెను. ఆచట ఆదరణను పరిగమండలేదని అతడు తెలిపెను.

నియోజనము.

లండన్, డిసెంబరు 15:—నిన్నను పోలింగులో తొందరలేమయును కలుగలేదుగాని టిప్పరరీలో మాత్రము సినిఫీ నరులకును జాతీయవాదులకును కొద్దిగా సంఘర్షణము జరిగినది. స్త్రీల ఆకుర మంతటను బాగుగా గోచరించినది. ఒక్కలండన్ దివిజనులోనే ఒక్కొక్క పురుషునకు 10 మందిస్త్రీల వంతున నుండిరి. హామరు స్మితులో ఒక్కొక్క పురుషునకు 50 మంది స్త్రీలవంతున నుండిరి.

భారతీయ ప్రతినిధులు.

లండన్, డిసెంబరు 15:—సంధిసభకు భారతీయ ప్రతినిధులు లండన్ నగరమునకు వచ్చిరి.

దేనిషుటూర్పిడోపడవ మునుగుట

లండన్, డిసెంబరు 15:—మంచుగని తాకి దేనిషుటూర్పిడోపడవమునిగి పోయినది. నౌకాసిబ్బందిలో 7 గురు చనిపోయిరి. 4 గురు తీరగాతులైరి.

లండన్, డిసెంబరు 18:—అమీరు ఖుజాబాగారు ఇంగ్లాండులో ఒకపక్షము ఆగెదరు. హెదజాబి రాజుగారి వందనములను సామ్రాట్టునకు అర్పించెదరు. ఎమీరునును సరించిన పాయిసేనానీ గారు బాగ్దాదుపురవాస్తవ్యుడు. ఈయన ఆరబ్బునైమూడు దశాబ్దకారి. నెప్టెయిగులో ఈసేన అలెంబీసేనానీకి చాలసాను మొసర్చినది. వీరిప్రతాపమును గొనియాడిదమాస్కను, అలిప్పి ప్రవేశించి ధీమత్త నేయని క్లాఫుంచిరి.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు నియోజనము.

లండన్, డిసెంబరు 16:—స్త్రీల వోట్లుంటుండ నై నితలు వోటుల సందర్భింపన ఎవరి కన్ని వచ్చినదియు తెలుపలేదు. నై నితలు చాలమంది వోట్ల నిచ్చుచున్నారు. 14 వ తేదీకి ముందే వారికి పత్రము లివ్వబడినది. వారి గడువింకను పూర్తికాలేదు గాన సేకు నియోజింపబడితిని ధైర్యముతో నెవ్వరును చెప్పజాలవంద నున్నారు. తమ ఆశ నిరాశ కావచ్చుననిగూడ పలువురు నుడిచిరి. విదేశములలోనున్న నై నితల ప్రతినిధి నియోజనము సరిగ జరుగలేదు.

జనరలు స్కెట్టు రాజీనామా.

లండన్, డిసెంబరు 14:—యొద్దయొద్దసంఘము ముగియుటచే యొద్దసభ్యుల అనవసరమని జనరలు స్కెట్టుగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. మొదట వెలస్టీసు సేనానాయకత్వమును స్కెట్టుగారి కిచ్చెదమనగా నతడు నిరాకరించెనగాన నాయధికారము పిమ్మట జనరలు ఆలెస్సీగారి కివ్వబడిన దని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు వ్రాసినది.

బ్రిటిషుదేశమున కాహారవద్దార్థములు.

లండన్, డిసెంబరు 11:—40 వేల టన్నుల-గోధుములు లండన్ లో దిగుమతియగుచున్నవి. మామూలుగా వారమున కియ్యబడు మొత్తము 20 వేల టన్నులు. ఆమెరికానుండి గొడ్డు మాంసము విరివిగావచ్చుచున్నది. అప్రీరియానుండి ఇతర వస్తువులను మాంసమును తెచ్చుటకు నౌకలు పంపబడుచున్నవి. గోదాములలో తావులేకుండ నున్నది. జనవరి నెలాలనుండి పంచదారవంతు 100.కి 50 వంతున పెచ్చింపబడును.

ఫ్రాన్సు

విల్లునుగారికి స్వాగతము.

పారిసు, డిసెంబరు 14:—హావాను వార్తాసంఘము వారిల్లు ప్రకటించుచున్నారు: తాత్కాలికముగా ఆమెరికనుల క్రింద నుంచబడిన బ్రెస్టు అను రేవు పట్టణము నేటినికము రెండుగంటలకు విల్లునుగారు వచ్చెదరని గడవిడలతో నుండెను. బ్రెస్టు పురపాలక సంఘమువారు గొప్పఆర్పిరి కట్టించిరి. వెనెడెంటు విల్లునుగారు నెవలలు బండిలో పారిసు నగరమునకు వెళ్లెదరు. వెనెడెంటు విల్లునుగారు కొన్ని వారములు ఉండబోయినను వారు రేపటి దినమునండి 48 గంటల వఱకు ఆనగా సోమవారమునకు పురమును సందర్శించెదరని తెలుపబడినది. సోమవారమైన వెనుక విల్లునుగారికి స్వాధికార సంబంధములగు గౌరవము లుండవు.

విల్లునుగారి ప్రత్యుత్తరము.

పారిసు, డిసెంబరు 15:—వెనెడెంటు విల్లునుగారు బ్రెస్టునగరమున పీకకోగారి సన్మానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు తాము ఫ్రాన్సునువచ్చి లోకమును అభివృద్ధిమాన్యమున మఱల నడచునట్లు సంధికోటకు తోడ్పడుట తమ కొక గౌరవమని తెలిపిరి.

జర్మనుల కోరికలు

లండన్, డిసెంబరు 12:—మాటిసపత్రిక ప్రకారము బ్రెషినునందున్న జర్మను ప్రతినిధులు తాత్కాలిక సుధికాలమును హెచ్చుచేయవలెననియేగాక జర్మను అధికారులకు దోడ్పడుటకు మిత్రమండలివారు ఇంకను ఎక్కువజేయు నాక్రమించుకొనవలెననియు కోరిరి. ఇందువలన నైనికనవహకార్యమును వృద్ధిచేయుటయు ఇందు మూలముగ కొత్తచిక్కులును విశిష్టస్థితులును సంభవించునగునకు మిత్రమండలివారి రెండవ విషయమును నిరాకరించిరి.

మిత్రమండలివారు జర్మనీదేశము నంతటి నాక్రమించుకొన నూహించుచున్నారను జర్మను వృధావాక్యములను విశ్వసింపవలదని ఎకోడి పారిసు అను వార్తాపత్రిక హెచ్చరించుచు మిత్రమండలివారికి గలుగు చిక్కుల మూలమున జర్మను ప్రభుత్వమువారు చాలలాభమును బడచునలసియుండు రూ. వ్రాసినది.

పారిశుశకమునకు వచ్చుట.

పారిశు, డిశంబరు 15:— నేటిముదము విల్లును గారి పారిశుశకప్రవేశము అతిశయమానముగా నుండెను. విశేషాధిపతి అంత తృప్తిగాను అభినందించుచు అంత మంది ప్రజలు జయఘోషలు చేయుచుండుట ఇదివర కెన్న యును చూచియుండలేదు. విల్లును గారు రైలుస్టేషనునుండి మా గాటు రాజమందిరమునకు నోవుచు చిరునవ్వుతో వారి అభినందనల నందుకొనిరి.

ప్రాన్య కృతజ్ఞత

పారిశు, డిశంబరు 15:— హానువార్తాసంఘమువారిల్లు ప్రకటించి: జర్మను సేవాదౌర్భాగ్యమును అజురుటకు అమెరికాదేశము విల్లును గారిచే ననుపబడి పాల్గొనినందులకు అమెరికను ప్రజలభావము కృతజ్ఞతాత్రాత్ర మై యుండెను. విల్లును గారు జర్మనులచే నాశనము చేయబడిన దేశమును సందర్శించుచు రనుట స్పష్టమైనది. భృంసమైన గ్రామములను నాశనము చేయబడిన ఫ్యాక్టరీలను, నిర్మాణవ్యయనర్మబడిన ప్రదేశములను స్వయముగా చూచి జర్మనులు చేసిన దౌర్భాగ్యములను, పరానుప్రజల నణచుటకు చేసిన కార్యములనుగూర్చి విచారించుటకన్న సంధిసభకొరకు ప్రయత్నము వేటొక విధమున నుండదు.

నిన్నటి దినము పారిశు నగరపాలక సంఘమువారు అత్యుత్సాహకరతాళములు చెలగుచుండ విల్లును గారికి "పారిశుశకపాద" ను గౌరవ చిరుదము నొసగిరి.

విల్లును గారింకను చేయగలిగియున్న కార్యమునకు తాను కృతజ్ఞుడననియు యునైటెడ్ స్టేట్సువారు యుద్ధమున చేరినందువలన వేలకొలది పరానుజనులు కాపాడబడినందులకు కృతజ్ఞతయును జూపుచున్నానని జనరలు జాఫ్రెగారు నుడివిరి.

విల్లును గారు-సంధి.

పారిశు, డిశంబరు 15:— నిన్నటిదినము విల్లును గారి పారిశుశక ప్రవేశము అద్వితీయాత్మక ప్రదర్శనములతో నెప్పుడుండెను. రెండు ప్రజాసత్తాకములకు ఒకటిగ బంధించుచుండు బంధములను దెలుపుచు ప్రజలు జయఘోషలు గావించుచు పారిశు నగరములోనికి స్వాగతము నొసగిరి. విశేషాధిపతి ఎన్నడును అట్టియాత్మకాధిత్యాగతమును గ్రహించియుండలేదు. అతాళము మేనుచును లేక రమ్యముగానుండెను మధ్యాహ్నమప్పుడు విల్లును గారు ఎలీసి ఆనువోట విందున అతిథిగ నుండిరి. పరాను దేశాధ్యక్షుడగు హాయింకేను గారు "సంధి పూర్వ దౌర్భాగ్యములకు సమాధానకరముగను, గాబోవుకాలమున దౌర్భాగ్యములు లేకుండ పూలీ నెరుగుకట్లు నుండవలె" నని నుడివిరి. పారిశుశకమున విల్లును గారు ప్రభువత్వమును చెప్పిన వాక్యములు వాగరికలోక మెదురుచూచుచున్న సత్సంధి జరుగునట్లు నూచించెను. రాత్రి సత్సంధిలగు కీర్తనలు చేసిన నాశనకార్యములగూర్చి తన కోపమును దెలిపి విల్లును గారింకను ఇట్లనిరి:— అట్టి భయంకరములకు నాశన కార్యములను తిరస్కరించుచును, ఎచ్చట నైనను సరియగు శిక్షకలుగునని నచ్చుకము లేకుండ అట్టి పనులకు ప్రకటించుపండు చేయుటకు కడపటి సంధియుండవలెనను భావమును సేవామోదించుచున్నాను" విల్లును గారి యుపన్యాసమును పరాను పత్రికలు విచుర్చించుచు సంధిసూత్రములన్నియు వైవాక్యమున గలవని వ్రాయుచున్నవి.

ప్రార్థన:— పరానులతిరస్కర సంధి సమావేశమునకు క్లమెకో, ఎం. పిచాను, ఫాను సేనాని లియునుబోరినారు. పోయెదరని మార్పులపూటకొ గారు అంచనా చేసిరి. సర్వజ్ఞ సమ్మేళనము స్వాగతమైనను బోరిబోయి ను గారు ప్రత్యేక పరిజ్ఞానము గలవారు. పరాను అమెరికను సంబంధములకు జెందిన టార్జునాపంచాయితీయందు గూడ ఈయన సమర్థుడు.

పరాను సేనలను తీసి వేయుట.

పారిశు, డిశంబరు 14:— 6 తిరగతుల టెరిటోరియలు నిలువ దళములను తీసివేయుటవలన 9 లక్షలవరకు స్వగృహములకు బోవుదురు. జర్మను దేశమున పట్టియుంచుట కనసరమగు కడపటి 5 తిరగతుల దళముల పరాను సేనము మార్చి నెలఘరుకు స్వగృహములకు బోవ విడిచివేయబడుదురు.

ప్రాంకో - బెల్జియను సరిహద్దులు

పారిశు, డిశంబరు 15:— ప్రాంకో-బెల్జియను సరిహద్దులలో రహదారిచీట్లున్న వారే ప్రవేశించ నగును.

ప్రాన్యనందలి అమెరికనులు.

పారిశు, డిశంబరు 14:— అమెరికను నై నిశోద్ద్యోగులు ను నై నికులుకు తాను ప్రాన్యను దుండునంత కాలమును పరాను వ్యవసాయ వ్యాపార పోర్త్యములకు గలిగియుండుట్లు చేయు విధానమును సూచించు ప్రాంకో అమెరికను వ్యవహార విషయములకు మునుప జనరలు గారు యునైటెడ్ స్టేట్సు యుద్ధమంత్రి కొక తంతివార్త బంపిరి. ఈవిధానము నకును రించి కళాశాలలందును, నైతిక నివాస స్థానములందును ఉపన్యాసము లొసగబడుచుండును.

అంతర్జాతీయమును సంత.

పారిశు, డిశంబరు 14:— అంతర్జాతీయసంవత్ 1919 న సం. ము మార్చిమాసము నందు లయన్సువురమున జరుగును. అప్పటికి సంధివ్యవహారములు పూర్తి చేయవలెను. అసంతయుండు జర్మనులవస్తువుల కేమియు ప్రవేశముండదని లయన్సువురపాల కోపాధ్యక్షుడు చెప్పెను. మరుసటి సంవత్సరమున నుంకములు లేకుండ బ్రిటిషువస్తువు లంగీకరింపబడును.

లండన్, డిశంబరు 14:— పరానులో 12, 00, 000 నైసికులు నైస్యమునుండి ఫిబ్రవరిలోపుగ ఇంటికి వంపబడుదురని నైస్యవిల్లిన్సు సహాయకార్యదర్శి గారు తెలిపిరి. హాను సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

ప్రతిపండు.

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 11:— 11,700,600 శేళ్ల ప్రతిపండునని వ్యవసాయ సంఘమువారు రంచనా చేసిరి.

అప్రికా

దక్షిణాఫ్రికా-సంధి

ప్రజల కోరికలు

లండన్, డిశంబరు 12:— మూలీజిజుబర్గ్లో ప్రజలు అత్యుత్సాహముతో సమావేశమైరి. నిర్బంధించబడిన కీర్తనలును స్వదేశములకు కంపి చేయవలయునని కోరిరి. మిత్రమండలి యుద్ధ బండిలను కూరకనుగ జూచినవారిని శిక్షించవలయుననిరి. పూర్వపు జర్మను అధినివేశములను ఉంచుకొనవలయుననిరి. కింబర్లీలోగూడ ప్రజలందరకు సమావేశమై మిత్రమండలి యుద్ధ బండిలను నిర్దయతో జూచినవారలను, గొప్పవారైనను, కొద్దివారైనను విశేషములేక శిక్షించవలయుననిరి. నిర్బంధితులగు కీర్తనలనందరిని సర్వదేశములకు బంపివేయవని యూనియను గవర్నమెంటువారిని గోరిరి.

బల్గేరియా

బల్గేరియా నూతన ముత్రివర్తము.

లండన్, డిశంబరు 15:— నూతన ప్రజాస్వామిక మంత్రివర్గము ఏర్పడినదని సోఫియానుండి సమాచారము వచ్చినది. దూడురావుగాను ప్రధాన మంత్రిగను విశేషాంగ మంత్రిగను నియమించబడిరి. మంత్రివర్గములో యుద్ధమంత్రిగను పాకుడుగూడ చేర్చబడెను. ఇది ప్రజాస్వామిక మార్పులలో చాల ముఖ్యమైంది.

బెల్జియము

బెల్జియం-హాలండు.

లండన్, డిశంబరు 10:— నైస్యసంబంధ మగు పనులను చేయువారికి అహార సాంక్రామిక సామగ్రిలు ప్రాన్య ఇండ్లందు దేశములనుండి పెట్టు మీదుగా బెల్జియమునకు పంపబడును. పలానుకును జర్మనులు లింబర్గునుండి పోవుటకు హాలండునా రివియ కనుమలించియున్నానగాన నిపుడు కాదనబోలేదని బెల్జియమువారు హాలండువారికి వ్రాసిరి.

పోర్చుగలు

పోర్చుగలు ప్రెసిడెంటు చంపబడుట

లండన్, డిశంబరు 15:— పోర్చుగలు ప్రెసిడెంటు మేజరు సిడోనోపేను గారు అధికారానికి ఒకేసారి రైలు స్టేషనుకుపోవు సూర్యములో చంపబడిరి. మేజరు పేను గారికి మూడు గుండెదెబ్బలు తగిలినవి. వైద్యులచేయ మంజిరమున మేజరు పేను గారు మృతిపొందిరి. హంతకుని అచట ప్రజలు కోపావేశపై చంపిరి.

పోర్చుగలులో తాత్కాలిక ప్రభుత్వము.

లండన్, డిశంబరు 15:— పోర్చుగలు అధ్యక్షుని మౌన హంతకుడు వధించినందులకు చాల చింతించుచున్నామని బ్రిటిషు సార్వభౌమదంతులు లండన్ నగరమునందలి పోర్చుగలు రాయబారికి తెలిపిరి. తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నేర్పరచిరి. 16 వ తేదీని పార్లమెంటుసభ జరిగెను. సముద్రవిదేశే మంత్రిగను నెన్సరు కాస్ట్రో గారి నధ్యక్షునిగా నేర్పరచిరి. రాయబారి తెలిపెను.

జర్మను

బెల్జియము సేన.

లండన్, డిశంబరు 15:— ఈ సేన రైలు పరివరమున నిన్ను ఓ సెనబర్డునుండి వేసెను. తెనవరకును ఆక్రమించెను.

పరాను సేన విచ్ఛేదము నాక్రమించుట.

పారిశు, డిశంబరు 15:— ఒక పరాను సేన విచ్ఛేదన నాక్రమించెనని బెర్నునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జర్మను స్వార్థకము యుద్ధము.

లండన్, డిశంబరు 15:— కార్మికవర్గమునకు చేరని వారినందరిని నిరాములులకు చేయుటకును కార్మిక నైస్యము నేర్పరుచుటకును ఉద్ద్యోగులనందరిని తొలగించి వారి స్థానమున సోవియటు ప్రతినిధులను నియమించుటకును అన్ని సంఘములను ఎత్తివేసి ప్రధానసంఘము నేర్పరుచుటకును కార్య నిర్వాహకసభ ఆ ప్రధాన సభాధికారులనును లోనుగుట్టు చేయుటకును ప్రధానసభవారే కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను నియోజించు నధికారమును కలిగియుండుటకును ఏదోయొక మితికిమించిన ఋణముల నన్నిటిని రద్దుచేయుటకును ఏదోయొక మితికిమించిన ధనమునంతను ప్రజలయొద్దనుండి వశపరచుకొనుటకును భూవసతిని బాంకులను పెద్దయంత్రకాలలను లోబరుచుకొనుటకును స్వార్థకములు నిశ్చయించిరి.

జర్మను సోవియటు సభలు.

ఆమెస్టర్డం, డిశంబరు 9:— సోవియటు కార్మికులు బెర్లినులో జరుగుచు గాన ప్రతినిధులకు వాయొసంగవలెనని సోవియటువారు వ్రాయుక మేము సోవియటులకు పరిగణించవని మార్షలు ఫాను గారు వ్రాసిరి. బెర్లినునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

హెర్ ఎర్జెబర్గరు ఆత్మ చరణము.

పారిశు, డిశంబరు 15:— మిత్రమండలి వరకును చాల కఠినతరముగ నున్నది. జర్మనీకి వారాహార సామగ్రిలను తంపలేదు. నాకానికోధమును తొలగింపవలెను. యుద్ధభై దీలను వదలవలెను. సంధిరాయబారులకు వెంటనే ప్రారంభింపవలెనని హెర్ ఎర్జెబర్గరు గారు విచారువరకుల సంఘమువారికి తెలిపిరి.

జర్మను విదేశాంగ కార్యాలయము

రహస్య పత్రములు

లండన్, డిశంబరు 15:— జర్మను విదేశాంగ కార్యాలయమును గురించి దొరకిన రహస్యపత్రములవలన పొట్టురాదులలో రహస్య సామ్రాజ్యసభ యున్నదని దృఢపడలేదు. ఈ పత్రములలో మొదటిదానియందు బెల్జియము యుద్ధమును గురించి కొన్ని విషయములు వ్రాయబడినవి. అయ్యది త్వరలో ప్రకటింపబడును.

రీచిస్త్రాగు సమావేశము

లండన్, డిశంబరు 14:— రీచిస్త్రాగు సమావేశము చేయగూడదని. రీచిస్త్రాగు అధ్యక్షుడు తనచర్యకు తగినసమాధాన మివ్వవలయుననిరి.

బెర్లినువార్త లిల్లు తెలుపుచున్నది:— బెర్లిను కార్మిక సభవారు 7 గురు మెంబారిటీ సాంఘికవాదుల నెన్నుకొనిరి. మరి 5 గురు స్వాతంత్ర్య సాంఘికవాదులగూడ ఎన్నుకొనబడిరి. ఒక విద్యావంతుడుగూడ ఎన్నుకొనబడెను. సోవియటు సామ్రాజ్య సమావేశమునకు వీరందరము ప్రతిఘటించు ఎన్నుకొనబడిరి. బెర్లిను నై నికసభవారు 4 గురు మెంబారిటీ సాంఘికవాదులను, ఇద్దరు స్వాతంత్ర్య సాంఘికవాదులను ఎన్నుకొనిరి. రీచిస్త్రాగు సమావేశపరచుట రాజ్యద్రోహమని తీర్మానించుకొనిరి.

నావికులసంఘము.

కోపెను పోగవ్యుడికేంబరు 16:— హోంబర్గ్ లో నావికులసంఘ మేర్పరపబడినది. వాటిజ్యోవాకల యాజమాన్యముం తయు, తమవశము కావలెననియు అట్లు చేయనిచో నాకలనన్ని టినియుంచి నేనదమనియు ఆసంఘమువారు బెదరించిరి. (బ్రిటి షావా రాసంఘముతో రాయబారములను జరుపుటకు నిరాకరించినందున వారు హోంబర్గ్ లో కలవరమును కలిగించుచున్నారు.

నాకాదళపు మరతులను నెరవేర్చుట.

లండను, డిశంబరు 16:— నాకాదళమును గూర్చినవరతులను జర్మనులు నెరవేర్చుచో బ్రిటిషువారు హెలిగోలాండు నాక్రమించెదరని ఆడిర్బరు ప్రానింగు గారు జర్మనులకు వ్రాసిరి.

ఆస్త్రియా

ఆస్త్రియావారి కోరిక.

న్యూయార్క్, డిశంబరు 12:— ఎస్సెనీయే టెడ్ ప్రెసు ప్రతినిధి ఇదివరకు వియన్నాయందు విడతేమంత్రిగ నుండిన జర్మిన్ ప్రిభువుతో మాట్లాడగా ఆస్త్రియనులు 1917 వ సంవత్సరములో జర్మనులు ఆల్బెనులారైనను తమకు వదలబో ఆస్త్రియను సామ్రాజ్యము రాక్షసిబాగును నూనెను విశేషముగా పండించు గెలిషియా భాగమునైనను జర్మనీకి విడిచి వెట్టి యుద్ధమునుండి తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని జర్మను లానూచన నంగీకరింపలేదనియు ఆస్త్రియనులు ప్రత్యేకముగా సంధిచేసికొనుచో ఆస్త్రియావై యుద్ధము ప్రకటించుటకును జరగలు లూ డెక్ డార్బు సిద్ధముగ నుండె ననియు చెప్పిరి.

ఆస్త్రియా వార్ల మెంటులో కారలు చక్రవర్తి సభ్యుడు కాగోరుట.

లండను, డిశంబరు 16:— ఆస్త్రియాలో క్రొత్తగా నేర్పడెనున్న వార్ల మెంటు సభలో తామక ప్రజా ప్రతినిధిగ నియోజింబబడి గోరెదనని కారలు (వెనుకటి ఆస్త్రియా చక్రవర్తి) గారు తెలిపెనని వియన్నా నుండి వార్తవచ్చినది.

రుష్యా

బోల్షివిక్కుల నోడించుట.

ప్రాకుహము, డిశంబరు 11:— ఈ పెనను దొరతనము నకు చేరిన సెయెవో పరస్కయెద్ద 2 రోజులు బోరాటము జరిగిన పిమ్మట దాను కాసత్తు సభము బోల్షివిక్కుల నోడించెను. 1160 మంది 21 ఫిరంగులను వారు పశేపరుచుకొనిరని కేపునండి తంజి వార్త వచ్చినది.

బోల్షివిక్కుల ఏర్పాటులు.

ప్రాకుహము, డిశంబరు 15:— వెట్రోగాడు నుండి స్వీడను నాకాదళోద్యోగి ప్రాకుహముకు వచ్చెను. సోవియటు పరిపాలనమును పూర్తిగా వదలివేయుటకు గూర్చి బోల్షివిక్కులు తీవ్రముగా చర్చించిరి. వదలవేయవలెనని తెమినును కూడదని ట్రాటకీయును తెలచిరి. ట్రాటకీ పక్షము బలమైనది. కడవరకును వదిలకుండుటకే వారు తీర్మానించినది అతిడు తెలిపెను.

బోల్షివిక్కులు పోలండులో ప్రవేశించుట.

లండను, డిశంబరు 11:— రష్యా పోలండు నుండి జర్మనులు వెడలగనే రష్యా బోల్షివిక్కు లందు ప్రవేశించిరి. వారిని తరుముటకు ప్రాన్సులోని పోలిషు సేన పంపబడును. జకోస్లావకులు గూడ వారికి తోడ్పడెదరు.

పునర్నిర్మాణము

లండను, డిశంబరు 11:— పునర్నిర్మాణమును గూర్చి హాగర్స్ లో నువన్యసించుట కేర్పరపబడిన గాన సభకు చాల కొద్దిమంది వచ్చుటచే సభ జరుగలేదు. వ్యవసాయదారులకు కావలసిన సామానులు పల్లెటి గ్రామముల వైకులు మున్నగు పిమ్మయములను ఆలోచించి పరిష్కరించుటకు వ్యవసాయశాఖవారు పునర్నిర్మాణశాఖ నేర్పరచిరి.

బోల్షివిక్కునాకలు తలపడుట.

లండను, డిశంబరు 11:— 8 వ తేదీని కాస్కియను నముద్రమున 3 బోల్షివిక్కునాకలు 2 బ్రిటిషునాకలను తలపడి 380 బారులను ప్రేల్చి పారిపోయెను.

వృత్తాంతములు

జేయసభా ప్రతినిధులు:— ఎక్. ఆర్. ఆరేకారను ప్రిథుగారి యాజమాన్యమున నాగభూతులో మధ్య రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు కమిటీవారిక బహిరంగ సభను గావించిరి. ఢిల్లీలో సమావేశము కానున్న జేయసభ సభా కార్యణమున 2 వం దలకంటె నెక్కుడుమంది ప్రతినిధు లెన్నుకొనబడిరి.

జిన్నా పీపిల్స్ మెమోరియల్ హోంబాయిలో జిన్నా పీపిల్స్ మెమోరియల్ హోంబాయిలో నొక సభా మండలియు నిర్మించుటకు కావలసిన ధనమును సమకూర్చుట కొకనిధి ఏర్పాటు నుటకు 16 వ తేదీని బొంబాయిలో సభ జరుగును. ఒక రూపాయికి తక్కువ చందా లేదు. అంతకుపై ఏకరంత యిచ్చినను యిత్తురయ్యనని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక ప్రకటించినది.

ప్రాంచైను కమిటీ:— ఈయన వీరతనమువారు మదరాసు రాజధాని పక్షమున ప్రాంచైను కమిటీయందు సాక్ష్యము నిచ్చుటకు కావలసిన విషయములకు సేకరించి చర్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానము చేసిన పెద్దమనుష్యులు నిన్ను మధ్యాహ్నము గవర్న మెంటు భవనమునందు సమావేశమై కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి. నేడును మరల వారొకసభ చేయుదురని తెలియుచున్నది.

అధికలాభపు పన్నులను గురించి ఇప్పుడు జరుగుచున్న ఆక్షేపణలను నిందించుచు కరాచీ ఆంగ్లోయిండియన్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— యుద్ధమునకు మదరాసు, కాకా పూత వంగ దేశపు యంత్రాలయములు ఇతరకర్మాలులనుల కంటె ఎక్కువలాభమును పొందియుగూడ ప్రభుత్వమువారిపును నేయున్న అధికలాభపు పన్నుకూడదని ఆక్షేపించుట కడుంగడు శోచనీయము. లాభము నెఱుంగని ఇతరసంఘములు సంతోషముగ ఈభారమును వహించుటకు సంసిద్ధముగ నున్నయవి మూడెడలనుండి ఆంగ్ల సామ్రాజ్యపు ప్రజలు నిండు మనంబుతో రణరంగమున ఈ త్యాగ పూరితులై ప్రాణములకు వెనుదియక సింహగర్జనలతో పోరుచున్నారు. యావంతయు వినుగుగొనుటయే లేదు. పండితము సుతక మగువరకును బ్రహ్మాండముగనున్న భూవైస్య నాకాదళములను చీల్చువరకును గూడ పోర సంసిద్ధులై యున్నారు. ఇట్టివచ్చుటచే సామ్రాజ్య మిప్పుడు భరించుచున్న గొప్ప వ్యయమును తగ్గించుట కవకాశము కల్గును. యుద్ధపన్ను రూపమున హిందూదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర్గతమగు మరీ ఏ భాగముల కంటెను ఎక్కుడు సహాయము నొసంగలేదు. తక్కువగనే జేసినది. హిందూదేశమందున్న ప్రధాన బ్రిటిషు వర్తక సంఘములు మూడును యుద్ధలాభములపై పన్ను విధించుట కూడదని మొఱబెట్టుటకూడ సామ్రాజ్యము దగ్గి వర్తకేతర సంఘములవారికి నవ్యులాటగ నుండును. వారు ఆశ్చర్యపడుదురు. వీరి వింతచర్చకు తగచెదరు. ప్రభుత్వమువారు మామూలు లాభములపై పన్ను వేయ బూనుకొనలేదు. అట్టి తరీ ఈ మొఱబు చాల వింతగ నుండగలదు.

సాల్మండు విమానము

జనరలు సాల్మండుగారి విమానము 16-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 8 1/2 గంటలకు ఆలహాబాదుకు వచ్చినది. చాలమంది ప్రజలు సమావేశమై అధిగోల్నామును తెలిసిరి.

జపాను ప్రతినిధులు సమావేశము.

లండను, డిశంబరు 15:— క్యాక్ ప్రాంసినుగుండా ప్యారిసు సంధి సమావేశమునకు బోవుటకు జపాను రాయబారులు పయనమైరి.

లండన్, డిసెంబరు 15:— జెనీవానుండి ఇట్లు సమాచారము వచ్చినది:— స్వాతంత్ర్యసాంఘిక పక్షమునుండి లెడి బోరుగారు తొలగిపోయిరి. జర్మను మంత్రివర్గమును గురించి వీరికిని సంఘమువారికిని భిన్నాభిప్రాయము కలుగుటయే వీరు ఆకక్షునుండి తొలగిపోవుటకు కారణము.

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. జండుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జరుగును. నువాసనగలిగి యుండును. 12-12-18 ఉమ్మతాంజనం డిహా, 6, తంబుకెట్టిసి, మద్రాసు

న్యాయస్థానవార్తలు.

మదరాసు మెయిలు కేసు.

నిన్న హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి కవుట్సుట్రాటరు గారివద్ద మదరాసు మెయిలు పత్రికా సంపాదకుల పక్షమున చెమియరు గారు మధురలో మెయిలు పత్రికా సంపాదకుల మీద ఏ. రంగస్వామి అయ్యరు గారు మాననప్రమునకై తెచ్చిన కేసును వైలును మధురనుండి చెన్నపురి హైకోర్టుకు మార్చి గోరుచు సుకదరఖాస్తుకు వెట్టిరి.

చెమియరు గారు పత్రికా సంపాదకులమీద మదరాసు నందు ఆనిలిం నెటు గారొక దావా తెచ్చి యున్నారనియు, రంగస్వామి అయ్యరు గారి కేసును యితము దానికి అనుకరణము న్నది. కావున మధురనుండి దావాను హైకోర్టు వైలుకు మార్చిన పత్రికా సంపాదకులకు నుకరణముగా నుండు ననిరి. అధవా మధురలోనే దావాను విచారణ చేసిన కేసుముగియుటకు ఎంతయోకాలము పట్టగలదు. కావున రెండు కేసులకు హైకోర్టులోనే విచారణ చేయుటకు వీలు కలుగజేయవలయు నని వాదించిరి.

రంగస్వామి అయ్యరు గారి పక్షమున న్యాయవాదులు ఏ. దొరస్వామి అయ్యరు గారు హాజరై రంగస్వామి అయ్యరు గారు మధురనివాసు లనియు ఈ కేసు సందర్భమున సాక్ష్యము నిచ్చువారందరు మధురనివాసులే యనియు అందువలన అయ్యరు గారికి హైకోర్టుకు కేసు మార్చిన చాలకష్టముగ నుండు ననియు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి గారు ఇరుపక్షముల వాదమును వినిన యనంతరము మదరాసునకే దావాను మార్చుటకు నుత్తరువు నిచ్చిరి. ఇతర ప్రాంతములందు సయితము పత్రికా సంపాదకులమీద వేయబడిన కేసులను హైకోర్టు వైలులకు మార్చిన బాగుండు నని అభిప్రాయపడిరి.

శిశువాత్స.

కృష్ణాజిల్లా నానులగు నొకరికి శిశువును చంపినందులకు గాను జిల్లాజడ్జి గారు విధించిన మరణశిక్షమీద నిన్న హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తులు ఓల్డుఫీల్డు, సువాశెయ్యరు గార్ల యొద్ద బారిష్టరు దురిశేటి ఆప్పారావు గారు అపీలుచేసిరి.

న్యాయమూర్తులు క్రిందికిర్చు తీర్పులను పరిశీలించి, మరణశిక్షను రద్దుచేసి యాశ్చర్యప్రవాసశిక్షను విధించిరి.

కార్పొరేషను వారి తగాదా.

నిన్న న్యాయమూర్తులు సర్ జాను వాలీసు, నేపీయరు గార్ల కార్పొరేషను వారు పార్లసారధిజేవాలయ ధర్మకర్తల మీద సిటికోర్టులో తెచ్చిన దావా సందర్భమున చేయబడిన తీర్పుమీద వచ్చిన అపీలును వినిరి.

కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు గారు తిరువల్లి కేసీశాని పార్లసారధిజేవాలయ ధర్మకర్తలకు ప్రాత సాయభాసాలను తీసివేసి కార్పొరేషను వారు నూచించిన క్రొత్త పద్ధతులు గల దొడ్లకు నిర్మించమని కోరియుండిరి. ధర్మకర్తలు కార్పొరేషను వారి యుత్తరువు ప్రకారము తాము నడుచుటకు బద్ధులము కామని వాదించిరి. సిటికోర్టువారు సిటియనిసిపలు కాసనము నందు కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు గారికి ఈ విషయములం జేమియు చేయుటకు సదుపాయములు కలుగజేసియుండలేదని కార్పొరేషను వారు తెచ్చిన దావాను కొట్టివేసి యుండిరి.

న్యాయమూర్తులును, సిటికోర్టువారి తీర్పును భాయపరచుచు, కార్పొరేషను వారి అపీలును కొట్టివేసిరి.

కాపిటులు పత్రికపై మాననప్రమునకు దావా:— పంజాబువాస్తవ్యుడగు మా చార్లెసు జోసెపు హాలిఫాక్సును గూర్చి కాపిటులు పత్రిక కొక విలేఖకుడు వ్రాసినలేఖ ఏప్రిలు 12-వ తేదీని ప్రకటింపబడినది. అందులకు లక్షరూపాయల నష్టపరిహారమును గోరుచు హాలిఫాక్సు కలకత్తా హైకోర్టులో దావాచేసెను. 16 వ తేదీని ప్రభువిచారణ జరిగినది. వాదిసిటిషను ననుసరింపగూడదనియు ప్రతివాదులు వాదికి ఆధారములను వెలుపదగుననియు న్యాయమూర్తులు విధించిరి.

కుంకుమపువ్వు:— నూయొక్క సూర్యసమాప్తు గల కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిష్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నొకదానిని పొందు టుచితము. (1897) ఎస్. నారాయణ అండుకో 21 హమ్మెస్పీధి, ఫోర్టు బొంబాయి

నేత్ర యంత్ర గారములు

సమైక్యముగాయుంటుంది.

అంద్రాసుగారి కార్యసాధనము.

అజీజుఖాను స్వార్థత్యాగము.

అధికారుల ప్రకటనము.

నిన్న సాయంకాలమువరకును యంత్ర గారములు తెరక బడలేదు. అంద్రాసుగారు మొన్నటి కులివాండ్ర సభలో నూచించిన ప్రకారము బిన్నీ కంపెనీ వారు మధ్యవర్తుల సభను సమావేశపరచుట కొప్పులేదు. నిన్న మధ్యాహ్నము కంపెనీ వారి క్రిందివిషయములను ప్రకటించిరి.

“బిన్నీ గాను కర్నూటక యంత్ర గారాధిపతు లగు బిన్నీ కంపెనీవారు కులివాండ్ర కష్టముల పరిష్కరించుటకు నూచించబడిన మధ్యవర్తుల సభావిషయము శ్రద్ధతో నాలోచించి, ఈ క్రింది విషయములు సభలో చర్చింపబడగూడదని అభిప్రాయపడుచున్నారు.

1. సత్వర ద్రవ్యముగాను పనిలోనుండి తీసివేయబడిన నలుగురు కులివాండ్రను పనిలో చేర్చుకొను విషయము: ఈ విషయమును కంపెనీవారు తప్ప ఇతరులు జోక్యము పుచ్చుకొన గూడదు.

2. కులివాండ్రు పనినుండి వదిలితరువాత ఈయవలయు నని కొందఱు భర్తవ్వణము: ఈ విషయమును కొరట న్యాయము కాదు.

3. కులివాండ్రు పనిలో చేరి విధేయతతో నొకసంవత్సరమునుండినుండెదల సహాయనిధినుండి తీసివేయబడిన వైకమును తిరుగునిధికి చేర్చదనున కంపెనీవారు తీర్మానించినారు. కావున ఈ విషయము సభలో చర్చింపగూడదు.

కంపెనీవారికి సమైక్యతన వచ్చిన నష్టములు, కార్మిక సంఘనాయకులు ఇందు జోక్యము పుచ్చుకొనినందులకు గాను న్యాయరీత్యా నడచుటకు కంపెనీవారు న్యాయవాదులతో సంప్రదించుచున్నారు.”

అంద్రాసుగారి సేవాపరత్వం

కంపెనీవారి విషయములపై అంద్రాసుగారి నిష్పక్షపాతము తెలియజేసిరి. తక్షణమే అంద్రాసుగారు యంత్ర గారాధిపతు లగు సర్వోమెంటు సిమ్మనగారిని దర్శించి చాల సేపు కులీల కష్టవిషయములను మాట్లాడిరి.

సిమ్మనగారు అంద్రాసుగారి మాటను ప్రోత్సహించి అక యంత్ర గారములు మూచుబడిన కాలమున కులీలకు కలిగిన కష్టములను నివారణచేయుటకు వారము దినముల భర్తవ్వణముల వారి కిచ్చుటకు సమ్మతించిరి. నలుగురు కులివాండ్రకు అధికారులను కొట్టినవారితో సంబంధ మున్న దని కంపెనీవారు వారిని శిక్షించలేదు. ప్రముఖా పనిలోనికి రానందులకు వారిని కంపెనీవారు ఉద్యోగములనుండి తీసివేసిరి. కాని మరి వేరిని కాదని అంద్రాసుగారిలో సిమ్మనగారు చెప్పిరి. సహాయనిధినుండి రద్దుచేయబడిన ద్రవ్యమును తిరుగు నిధి కిచ్చుటకు కంపెనీవారు నిశ్చయించుకొనినారు. కావున ఇందువిషయమున సేమియు వాద మొండవల దని సిమ్మనగారు చెప్పిరి.

అంద్రాసుగారు ఈ విషయములను కులివాండ్రకు తెలియజేసి ముందు చేయవలసిన కార్యక్రమము నాలోచించుటకు వెంటబూతునకు వెల్లిరి.

కులివాండ్ర నాయకుల రహస్యసభ యొక్కటి నిన్న సాయంకాలము మూడుగంటలకు జరిగినది. అందు అంద్రాసుగారు సిమ్మనగారిలో జరిగిన సంభాషణమును గు విషయములు తెలియపరచిరి. సభవారు ముందు కులివాండ్రు చేయవలసిన పనినిగురించి చాలకాలము ఆలోచించిరి.

కులివాండ్ర సానుభూతి:—ఇంతలో కులివాండ్రు అసంఖ్యాకముగా సభవద్దకువచ్చిమిగిలిన సంగతిసందర్భములను తెలిసికొనిరి. పనిలోనుండి తొలగింపబడిన అజీజుఖాను అను కులివాడు పనిలో చేర్చుకొనబడు పర్యంతము ఎంతకష్టమున కైన నోర్చుకొని యుండును కాని పనిలో ప్రవేశించునది పట్టుపట్టియుండిరి.

కులివాండ్ర సభ.

రహస్యసభ ముగిసిన యనంతరము కులివాండ్ర సభ యొక్కటి జరిగినది. అంద్రాసుగారు యంత్ర గారాధిపతులకును తమకును జరిగిన రాయబారమును కులివాండ్రకు తెలిపిరి. ఈ విషయమును కులివాండ్రు బాగుగా నాలోచించి అభిప్రాయమును తెలుపగోరిరి. తాము కొంతకాలము యంత్ర

గారములకు చేరువ నున్న కార్మిక సంఘకార్యాలయమునకు బసచేసియుండుచున్నది. ఎల్లప్పుడును కులివాండ్రకష్టనిష్ఠురములను కనుగొనుచు వానిని నివారణచేయుటకు సర్వప్రయత్నములను చేయుదురు. యంత్ర గారములవారు సయితము తమకు యంత్ర గారములలోనికి ప్రవేశమిచ్చి అవ్వటిలోపములను దెలుపుదుండెదల వానిని నివారణచేయుచు మన వాదనానుచేసియున్నారని అంద్రాసుగారు చెప్పిరి.

అంద్రాసుగారి వాక్యములను వినినంతనే కులివాండ్రు గలిగిన సంకోచము వర్ణింపవలసికాదు అంద్రాసుగారిని యంత్ర గారముల యజమానుల యొద్దకు వెళ్లి కులివాండ్రు మరునాటినుండి పనిలో ప్రవేశించెదరను వార్తకు తెలుప ప్రార్థించిరి.

కొంతమంది అజీజుఖానుకు యంత్ర గారములలో నుద్యోగమిప్పించిన గాని తాము పనిలో ప్రవేశించజాలమని గొణుగుకొనుచుండుట అంద్రాసుగారు, తక్షణమే కనుగొని, అజీజుఖానుకు అనిబెంటు, వాడియాగార్లు మంచియుద్యోగమిచ్చి కాపాడెదరు నని వాదనము చేసివారనియు, యంత్ర గారములం బాతగు ఎంతజీతమును తెచ్చుకొనుచుండెనో అంతజీతమును అతనికి వాడుకటకు అప్పుడు ప్రమిచ్చిరని సభలో చెప్పిరి.

ఇక కులివాండ్రకు కలిగిన సంకోచము వర్ణింప మాకలవి కాకున్నది.

అజీజుఖాను స్వార్థత్యాగము.

అజీజుఖాను తక్షణమేలేచి కులివాండ్రు తప్పక పనిలో ప్రవేశించి జేతగౌరవమును రక్షింప తన సోదరులగు కులివాండ్రను ప్రార్థించెను. తనకు బ్రతుకుటకు జీతనోపాధిని చూపిన అనిబెంటు, వాడియాగార్లు కృతజ్ఞతను చూపెను.

తరువాతివిషయములు.

సభముగిసిన యనంతరము అంద్రాసుగారు యంత్ర గారములయొద్దకు వెళ్లి, యంత్ర గారముల మేనేజరును దర్శించి కులివాండ్రు సేవనుండి పనిలోచేరుటకు సంసిద్ధులై యున్నారని నడిచిరి.

యంత్ర గారముల మేనేజరు అల్లెగొండదాసుగారు అంద్రాసుగారి వచనముల కెంతయు సంతసించి సేవనుండి యంత్ర గారములకు ప్రారంభించుటకు వాదనాను చేసిరి.

వివరీతావళి:— ప్రస్తుతకాలమున గోదావరి జిల్లానుండి విశాఖపట్టణముజిల్లాకు ధాన్యముగాని బియ్యముగాని కొనిపోగూడదని సర్కారువారు తీర్మానము చేసి అట్లుపోకుండకాపలాచేయుచున్నారు. అందువలన ధరలు పెచ్చినవి. ప్రజలు మిక్కిలి కష్టములపాలగుచున్నారు. గోదావరిజిల్లాకు తూర్పుకొనను విశాఖపట్టణముజిల్లా సరిహద్దున తుని గ్రామముగలదు. ఇచట విశేషవర్షము జరుగును. పయి నిర్బంధము కలుగుటచే తుని వర్షము అనేకరహస్యమార్గములను ధాన్యము బియ్యము మూఱుకన్న విస్తారముగా విశాఖపట్టణము జిల్లాకు పంపుచున్నారు. అట్లు పంపుటలో బళ్ళకు అడ్డెలు పెచ్చినవి. బస్తామోతగాండ్రకు కులివాచ్చినది. సరకు పోసీయకుండ కాపుగాయువారలకు బస్తా 1 కి 1 చొప్పున బహుమతులియ్యవలసినదని. ఇట్టియ్యచు వర్షము బస్తా 1 కి 4 లు లాభముగైకొనుచున్నారు. తుని డి. తనాళ్ళియ్యగారు రాతింబవల్లు మిక్కిలి శ్రమపడి కనిపెట్టుచున్నారు. కాని, తక్కినవారలకు వర్షలతోకలసి మూచుచేయుచుండుటచే తునిలో 18 లేక 14 మాసములు ధరగల బస్తా తుని సరిహద్దునకు పొయికిరావుపేటలో 20 లు ధరయగుచున్నది. ఇట్టి వివరీతావళి కని విని యెరుంగము. తుని వర్షములకు ఈ సమయములో వేలకు వేలు వివరీతలాభము వచ్చినది. విశాఖ పట్టణము జిల్లాకు స్వేచ్ఛగ కొనిపోవుటకు నెలవొసంగిన పో ధర పెచ్చును. ఇతరభువ్యుండవు. ప్రజలకబ్బుందియు నుండదు. అటుచేయ వీలులేనివో తునిగ్రామమునకు ఒక్క బస్తా సరకయినను రాకుండజేసినవో కొంతమేలు కలుగును. తునిలో ప్రస్తుతము విస్తారమువరకు నిలువయున్నది. నిర్బంధము చేసినకొలది విశేషముగ సరకు తెచ్చి యెగుమతిచేయుచున్నారు. ఈ వివరీతావళి తగ్గుటకు ప్రస్తుతము తునినుండి యెరుగు కొరెను ఒక్కబస్తాయయిన తీసికొనిపోవుటకు నెలవీయకుండను, తునిగ్రామమునకు ఒక బస్తాయయిన రానియ్యకుండను, రైల్వేలోను ట్రోలోగొట్టవద్దకు కాపలాచేయుట ముఖ్యము. లేదా, విశాఖపట్టణము జిల్లాకు స్వేచ్ఛగా కొనిపోవ నెలవైన నొసంగవలెను. సి. వెంకట్రావు.

బొంబయి క్రొత్తగవర్నరుగారి ప్రవేశము.

నిన్నటి ఉదయము అపొలో బందరులో నర్ జార్జి ఆంబూజులైదుగారు 8-30 గంటలకు దిగి చట్రి సమేతుడై బొంబయిలో ప్రవేశించిరి. వీరికి ఉచితసత్కారములు అత్యుత్సాహముతో జరిగినవి. సంస్థానాధీశ్వరులు, ప్రభువులు, పోనోవోద్యోగులు, సర్దారులు, నాకోద్యోగులు క్రొత్తగవర్నరుగారిని సందర్శించుటకు అపొలో బందరుద్వార పోయిరి. ఈ సలమంతయు క్రిక్కిరిసి యుండెను. సర్కారుమీద సంస్థానాధీశ్వరులందరూ ధరమును, మునుష్యులకు సమర్పించిరి. భారతీయులు తమ ఆర్థప్రాణముల నర్పించిరి. వీరి మహోపకారమునకు సామ్రాజ్యసంతోషము ఆనందించినది. ఈ సందర్భమున బొంబయి రాజధాని ఘనసహాయ మొనర్చినదన్న మీరంతయు ఉప్పొంగవచ్చును. మీరేవులనుండియు, మీ జేతము నుండియు యుద్ధ పరికరములెన్నియో రణరంగమున కంబబడినవి. ఇవన్నియు తూర్పుఆఫ్రికా, మెసపొటేమియా, కలప్తయిసులో ఉపయోగించబడినవి. ప్లాండర్సునకు గూడ పోయినవి. మన మిప్పుడు యుద్ధము ముగియసన్న కాలమున నున్నవారము. కాశ్వత సంస్థకై ఎదురుమాటు చున్నారము. ఆగస్టు 1917 సం॥ ప్రకటనము ననుసరించి ఇండియా సామ్రాజ్యమున గొప్ప రాజకీయపుమాన్యులు కలగనునన్నవనియు, చిట్కగల సమస్యలు పరిష్కారము కావలసియున్నదనియు మీరు నాకీప్యము తెలియజేసినారు. ఆ ప్రకటనము ఆచరణలోనికి వచ్చునని నా నమ్మకము. వాటిని సేవ బలపరచెదను. సేపుడు నిర్వహించవలసిన ఘనకార్యభావమునకు మీరు నాకు కుడిభుజమువలె తోడ్పడుదురని విశ్వసించుచున్నవాడను. మీబుద్ధికుశలతయు, మీప్రభుభక్తియు నాకు చేయుతగ సందగలవు గతకర్మములలో మీపురపాలక సంఘమువారు అభివృద్ధికరమగు కార్యముల నెన్నిటినో జేసియున్నారు. నియోజక స్వాతంత్ర్యమును ఎత్తుకొనేయవలయుననియు సగరాభివృద్ధి సంఘము గురించియు, గృహనిర్మాణ సమస్యలకు గురించియు మీరు నాకు తెలియజేసిన సంగతుల నన్నిటిని జాగ్రత్తగ గుర్తించి నాడెను. మొదటి రెండు విషయముల గూర్చి నాకు తరిస్థితులు చక్కగ తెలియవరకు విషయముగ నెట్టి అభయమును ఈయవలను. కాని ఈవిషయములను జ్ఞాపకముంచుకొని క్షిణించనశీక మీయాశయములు ఫలోన్ముఖము గాంచునటుల కృషి సల్పగలవాడనని జెప్పగలను.

సేవ ఇంగ్లాండులో బయలుదేరక పూర్వమే గృహనిర్మాణ సమస్య నాకు తెలియజేయబడింది జమూరు ఈవిషయమై సాఫల్యమంతవరకు మీరు తోడ్పడగలరని నునుగులను. గృహనిర్మాణము చక్కగ లేచుండుటజేసియు ఆకోశ్వధితి బాగుండకపోవుటజేసియు పసిపిల్లలు, వడినయుగులవారు ను ఏటేట ఎందరో చనిపోవుట మనము జూచుచున్నారము. మానవాభ్యుదయము కుదరకుండు కార్యము లన్నిటియందును మీరు నాసానుభూతిని జూపెననియు, సహాయ మునర్పదననియు మీరు వచ్చువచ్చును.

ఈ వగరమున ఇకపూర్వమునావలె ఎందరో అసంఖ్యాకముబడిరని విషయం ఎంతయు విచారించుచున్నవాడను. ఈ గొప్పరాజధానియందు ఆహారపదార్థములకుగూడ కరవు పుట్టుట చాల విషాదకరమైన సంగతి.

సగరసామన్యసంఘమువారు క్రొత్తగవర్నరు గారికిని, గవర్నరు సలికి సుస్వాగత మొసంగినందులకు గవర్నరు గారు వీరి సందర్శి అభినందించిరి. సేనసగరమున పూర్వము చాల సానులు సందర్శించియున్నాడను. మరల సేనచటకువచ్చి చిరకాల పరిచితులకు కలిసికొని అప్పటి సంగతులను జ్ఞాపకము జేసికొని పాలించుటకు నా కెంతయు సంతోషముగ నున్నది. లానుకువతికి మూత్రము బొంబయిని దర్శించుటకు ఇదియే ప్రథమతరుణము. ఆమెతరపునను, నాతరపునకు మీరు మోసరిచ్చిన గౌరవమునకు వందనసహస్రముల నర్పించుచున్నవాడను. లానుకువతి సాంఘికాభివృద్ధికరమగు కార్యము లన్నిటియందు మీరు నిశ్చయముగ తోడ్పడునని నమ్ముదు. ఈసమయమున నన్నీ ముఖ్యవగరమునకు గవర్నరు గారి యమించిండుటకు సామర్థ్యము కలెంతయు కృతజ్ఞుడను. సంధి సమస్యలు, సామ్రాజ్య పురస్కారాన్ని సమస్యలు పరిష్కారము గావలసియున్నది. వాస్తేండ్లనుండి మనము మన కక్షినంతకు జర్యులను పరాజితులగు జేయుటకు ధారపోసి వారము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును కాపాడుటకు పాటుబడి వారము. మరల కొలది వారములలో మన కులయెరుట శత్రువులు పరాజితులగుట గాంచివారము. వారి నొకాదక్షము మన స్వాధీనమైనది. బ్రిటిష్ గారు యుద్ధముకెంతయు తోడ్పడిరి. ప్రజల సంతోధమునుగూడ మాన్పిరి. సేనును వారి ననుసరించి తోడ్పడ ప్రచుత్తించెదను. ప్రభుభక్తి ఇచ్చును కార్యరూపమును చాల్చినది. ఒండొరుల అభిప్రాయములను గనుగొంటిమి. యుద్ధముచే ఆపద సావ్యజేక సుగుటచే మనకలవరకు నున్న సాకము మరింత బలపడినది. మీరాజధాని నుండి వెల్లింగడు దంపతులు పోవుట చాలనష్టమని చెప్పక తప్పదు. వీరెంతయు మహోపకార మొనర్చిరి. మీ సహాయముతో ఆయన లేనికొంతకు తిరుగుటకు సేవ ప్రచుత్తించెదను.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

France

President Wilson. Brest Preparing for Welcome.

LONDON, December 14.
PARIS.—Havas Agency states:—Brest, the temporarily Americanised war port, is to-day bursting with activity in anticipation of the arrival at two o'clock in the afternoon of President Wilson. The Municipality of Brest has erected a triumphant arch. President Wilson will proceed to Paris by special train. Although the President's stay will extend to several weeks, it has been agreed that his official visit will last only 48 hours from to-morrow until Monday. After Monday President Wilson will be relieved from the obligations of State etiquette.

A Privilege.

LONDON, December 15.
PARIS.—President Wilson replying to M. Pichon's address of welcome at Brest said:—It was a privilege to come to France and contribute to a peace enabling the world again to move forward on the path of progress.

Magnificent Reception in Paris.

LONDON, December 15.
PARIS.—The arrival in Paris this morning was magnificent. The city had never seen such crowds voicing their enthusiasm for the head of a Foreign State. President Wilson smilingly acknowledged cheers during the run from the station to Prince Murat's House.

The President and Peace.

France's Intense Gratitude.

LONDON, December 15.
PARIS.—Havas Agency states that the sentiment with respect to the chief representatives and spokesmen of the American people is one of intense gratitude for the decisive part which America under the president's wise and firm guidance played in the works of crushing German militarism. It is significant that the president will visit the devastated regions. There could be no better preparation for the Peace Conference than seeing the razed villages, demolished factories, and desolate wastes and gathering information regarding German reprisals and wrongs committed.

"Citizen of Paris".

PARIS.—The City Council amid enthusiastic cheers, yesterday conferred on President Wilson the title of Citizen of Paris.

Marshal Joffre said:—He was thankful for what President Wilson could still do, also grateful for the thousands of Frenchmen spared by the entry of the United States into the war.

LONDON, December 15.
PARIS.—President Wilson's arrival in Paris yesterday was marked by scenes of unprecedented enthusiasm. He was rapturously welcomed by Paris which voiced the expression of the ties binding the two greatest republics. No head of the foreign state has ever met with such reception. The weather had cleared. At midday President Wilson was the guest at luncheon at the Elysee. President Poincaré said that peace must be a reparation for the past and guarantee against the perils of the future. President Wilson's first public utterance in Paris embodied the thought of guaranteed peace which all civilization awaits. After expressing horror at the ruin wrought by the brutal enemy, President Wilson said:—"I appreciate necessity for such action in the final settlement of war as will not only rebuke such acts of terror and spoliation, but will make men everywhere aware that they cannot be ventured upon without the certainty of just punishment."

The French press commenting on the speech says that the whole problem of peace conditions is embodied in the above sentence.

Americans in France.

Agricultural and Commercial Facilities.

LONDON, December 14.
The Commissioner-General for Franco-American affairs has sent the U. S. Secretary for War a cablegram suggesting a scheme whereby American officers and men during their sojourn in France may have at their disposal French agricultural and commercial facilities. According to the scheme lectures will be given in various colleges and in camps.

The International Fair.

To be Held at Lyons in March.

LONDON, December 14.
PARIS.—The international fair at Lyons will take place in March, 1919, by which time it is calculated Peace will have been declared. The Deputy Mayor of Lyons said the fair would probably be closed for ever to German exhibits. British manufacturers will be admitted next year free of duty.

French Demobilization.

LONDON, December 14.
PARIS.—The release of six classes of Territorial reservists results in about 900,000 men being sent home. With the exception of about five of the youngest classes needed to hold German territory, the French troops are likely to be home by the end of March.

The Franco-Belgian Frontier.

LONDON, December 15.
PARIS.—The Franco-Belgian frontier is only open to persons provided with passports.

12,00,000 Men to be Demobilised in France.

LONDON, December 14.
PARIS.—Havas Agency states that the Under Secretary for demobilization states that 12,00,000 men will be sent home before February.

The Names of French Delegates to Peace Conference.

LONDON, December 15.
PARIS.—Mr. Marcel Hutin forecasts that French plenipotentiaries to the Peace Conference will be M. Clemenceau, M. Pichon, Marshal Foch and M. Leon Bourgeois who is a specialist regarding League of Nations and also regarding Tardieu Commission for Franco-American relations.

Germany

Secret Documents of German Office.

Existence of Secret Crown Council not Found. Portions of Documents to be Published Soon.

LONDON, December 15.
COPENHAGEN.—According to a Berlin message Herr Haase stated that secret documents of the German Foreign Office did not confirm the existence of a Secret Crown Council at Potsdam. The first portion of the documents dealing with the events leading to German invasion of Belgium would be published shortly.

Summoning of Reichstag

Considered Treason by Soviets.

LONDON, December 14.
AMSTERDAM.—A message from Berlin states that Workmen's Councils in Berlin have elected seven majority socialists, five independent socialists, and one intellectual as delegates to the Imperial Conference of Soviets. Soldiers' Councils of Berlin have elected four majority socialists and two independent socialists and passed a unanimous resolution protesting against summoning of the Reichstag as treason and demanding that the President of the Reichstag should be called to account.

A New Seamen's Council.

Its Threat to German Government.

LONDON, December 16.
COPENHAGEN.—A new Seamen's Council has been formed in Hamburg. It demands control of the entire mercantile fleet and threatens to sink every ship unless all its demands are met. Further rioting is reported from Hamburg owing to the refusal of British to negotiate with Seamen's Council.

Admiral Browning's Threat to Germany.

Naval Conditions not Carried out.

LONDON, December 16.
A message from Kiel states that it is reported that Admiral Browning has intimated that Germany must be prepared for British occupation of Heligoland unless the naval terms of the armistice are carried out.

The Extension of Armistice Discussion.

Germany Wants Greater Occupation.

LONDON, December 12.
According to the "Matin" German delegates at Treves not only asked for the extension of the armistice but for an extension of the area occupied by the Allies in order to assist German authorities but the Allies refused the latter request which it is pointed out was intended to induce the Allies to embark on a much wider military scheme with resulting complications and difficulties. The "Echo de Paris" utters warning against German assertions that the Allies contemplate occupying the whole of Germany and points out that the German Government would have much to gain from the difficulties which would result for the Allies.

Great Britain

Allies and Naval Power.

Viscount Grey's Statement.

LONDON, December 12.
Viscount Grey speaking at Dewsbury said he saw no reason why the naval policies of Great Britain and the United States should not be comparatively easy, provided that peoples on both sides were perfectly frank and did not allow misunderstandings to grow up regarding what each meant. The question closely connected was the question of the freedom of the seas which was not a German but an American phrase. The Germans adopted it and used it for their own purposes in a sense and with an intention to which we could never agree hence its unpopularity. There was no need to anticipate difficulty about agreement regarding its meaning until President Wilson came to discuss it with our Government. If it meant freedom of seas in peace time, we agreed. The United States had some rule forbidding foreign ships to carry goods between the United States and the Philippines and some other countries had a similar rule. We never had such a rule and we ought to receive a little more recognition than we do for the fact that we never used British naval power in peace time to make use of seas easier for ourselves, without making it simultaneously easier for others on the same terms. If it was a question of freedom of seas in war time, Lord Grey pointed out that United States had co-operated in making the Blockade complete, and without such co-operation we might have lost the war. It was impossible that the United States should now take up the line that if we again had to deal with Germany, a blockade could not be allowed. That would stultify everything done in this war. It was an insult to suggest that the United States would in future advocate any course inconsistent with blockade complete of the offending power. Probably President Wilson's idea was that freedom of seas should be secured to any nation observing a convention of the League of Nations and denied to any nation breaking that convention. If so then the League of Nations was the solution of the whole question.

The Commercial Airship.

Its Advantages.

LONDON, December 12.
The Civil Aerial Transport Committee states that in the immediate future the commercial airship offers great advantage over the aeroplane, particularly concerning passengers' comfort, ease of navigation, safety and high ratio of disposable lift which are vital considerations. Airships now exist with a range of over four thousand miles at a speed of seventy-eight miles per hour, but by running engines more slowly the maximum range is eight thousand miles. Under the first speed Capetown is to-day aerially only little over three days from Southampton, while this ship could fly the Atlantic passage and then return without a stop. The committee points out that in future the airship will soon develop the speed of a hundred miles per hour. It will be fitted with ample saloons and staterooms with lift to roof-garden and it will be able to remain in air for over a week.

Interview with Sherif Feisal.

His Opinions on Arab and Zionist Aspirations.

LONDON, December 12.
Sherif Feisal interviewed by Reuters said All Arabs would be grateful that M. Clemenceau had assured the Central Syrian Committee that France would ensure that Syria would be able to work out her own civilisation and liberty and that problems of Asia Minor and Syria would be brought before the Peace Conference as an open issue for settlement by all parties concerned. The Sherif emphasized that the present Administration in Syria in no way restricted the liberty of the people. Referring to Zionist aspirations in Palestine the Sherif said that Arabs and Jews, the two main branches of the Semitic family, understood each other. He hoped as a result of the interchange of ideas at the Peace Conference that each nation would make definite progress towards the realization of its aspirations. Arabi intended to give fairplay to Zionist Jews who had promised to see that the Nationalist Arabs had fairplay in their respective areas.

LONDON, December 16.
Emir Feisal will stay in England for a fortnight and will present respects to the King of the Hedjaz to the King. General Fale who accompanies the Emir is a native of Bagdad and commanded the flying column of Arabs which co-operated with General Allenby's right wing in September last so well that General Allenby gave him prestige of being the first to enter Damascus and Aleppo at the head of his column.

The General Election

Soldiers Poll Heavily.

Results all an Uncertainty.

LONDON, December 16.
Apart from the strength of women's vote, the uncertainty of the soldier's vote makes it impossible to forecast individual results. Soldiers of Britain have polled strongly. Returning officers have received sacks of ballot papers from camps prior to December 14th and soldiers still have a few days to vote. Hence candidates most assured of a local triumph admit that soldiers may upset their calculations. Proxy voting on behalf of Sailors and Soldiers abroad has apparently been a failure.

General Smuts Resigns

His Membership of War Cabinet.

LONDON, December 14.
According to the "Daily Express," General Smuts has resigned from the War Cabinet because the war has ended. General Smuts was offered but declined the Palestine Command before General Allenby.

Plentiful Supply of Food in Britain.

LAHORE, December 16.
LONDON, December 11.—Forty thousand tons of wheat double the usual weekly supply, is at present under discharge in London docks. Beef from America is arriving freely. The Shipping Controller is allotting ships to fetch mutton and other produce from Australia and where houses are threatened with congestion Sugar rationing will be increased by 50 percent at the end of January.

The Minister of Reconstruction had arranged to speak at Haggerston but the meeting was abandoned owing to lack of attendance. The Board of Agriculture has established a reconstruction department to deal with farmers' supplies, rural tenancy, etc.—(C. & M. Gazette)

Austria

Austria's Desire.

LONDON, December 12.
NEW YORK.—The correspondent of the Associated Press has interviewed Count Czernin late Foreign Minister in Vienna. Count Czernin said Austria in 1917 made desperate efforts to get out of the war even to the extent of offering Galicia which is the richest coal and oil province of the Empire to Germany if the latter would surrender Alsace Lorraine. But Germany rejected this proposal. General Ludendorff was even willing to declare war against Austria if the latter made a separate peace.

Ex-Emperor Karl.

A Parliamentary Candidate. To the Austrian National Assembly.

LONDON, December 16.
A message from Vienna, states that it is stated that Ex-Emperor Karl intends to be candidate in the forthcoming election to the Austrian National Assembly.

Portugal

President of Portugal Assassinated.

LONDON, December 15.
LISBON.—The President of Portugal Major Sidonio Pais was assassinated at midnight while going to the Railway

station enroute for Oporto. Three revolver bullets hit President Major Paes. The infuriated crowd lynched the assassin. Major Paes died at the ambulance station.

A Provisional Government Formed.

LONDON, December 16. Their Majesties' deep regret at the assassination of President Paes has been conveyed to the Portuguese Legation. The Legation announced that a provisional Government has been formed under the presidency of Senhor Castro, Minister of Marine and Foreign Affairs. Parliament will meet on December 16th.

General

Belgium's Note to Holland. For Permission to take War Materials. VIA THE SCHELDT.

LONDON, December 16. A message from Brussels states that Belgian Government has notified Holland that war material and provisions for military workers from France and England will be brought to Belgium via the Scheldt. The note says that Holland cannot object in view of Dutch permission that retreating Germans might traverse Limberg.

Bolsheviks having invaded Russian Poland as the Germans withdrew it is reported that Polish divisions in France will be sent to drive them out. Czechs Slovaks will probably assist. (O. & M. Gazette.)

South Africa and Peace. Public Demands.

LONDON, December 12. A crowded enthusiastic meeting held at Maritzburg passed a resolution demanding the repatriation of interned enemies, the punishment for ill-treatment of allied war prisoners, and the retention of the ex-German Colonies.

A mass meeting at Kimberley passed a resolution, requesting the Imperial Government to demand the punishment of persons from the highest to the lowest who were responsible for the inhuman treatment of the Allied prisoners. The meeting also demanded that the Union Government repatriate all interned enemies.

The New Bulgarian Cabinet.

LONDON, December 15. A message from Sofia states that the new democratic Cabinet has been formed with Theodoroff as Premier and Foreign Minister. The Cabinet includes a civilian war minister which is an important democratic innovation.

Japanese Delegates. To Peace Conference.

LONDON, December 15. TOKIO.—Japanese Delegates to the Peace Conference have started for Paris via San Francisco.

LONDON, December 15. A message from Geneva states that Mr. Ledebour has withdrawn from the Independent Socialist Party as he disagrees with the party's attitude towards the German Cabinet.

A Danish Torpedo Boat Sunk.

LONDON, December 15. STOCKHOLM.—A Danish torpedo boat struck a mine. Seven of the crew were killed and four wounded.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Sind

The Second Aerial Visitor to Karachi. Arrives at Le-Bourget.

LONDON, December 15. PARIS.—Havas Agency states the British aeroplane which left Ipswich for Karachi arrived at Le Bourget yesterday. The journey may be made in seven stages.

The Protest Against the Excess Profits Tax.

Karache's Anglo-Indian Paper Rebukes the Hue and Cry Raised.

KARACHI, December 16. In the course of a leader on the Excess Profits Tax the "Daily Gazette" writes:—We wonder if Madras, Cawnpore and Bengal Chambers of Commerce have any idea of the effect on the minds of non-mercantile spectators in and out of India of their loud protests against the imposition for war purposes of the coming excess profits tax. The public know very well that mills and factories of Madras, Cawnpore and Bengal more than any other industries in India have benefited enormously by the war and yet these appear to be the very businesses which are now crying out against the form of taxation that the people of the United Kingdom have been cheerfully shouldering for the last three years and will continue to bear without murmuring until the signing of the peace treaty and the disbanding of huge naval and military organisations now on active service permit of reduction in Empire's colossal war expenditure. Looking to the fact that India has contributed and will contribute less by war taxation to the cost of upholding civilization than any other part of the British Empire, having regard to its size, population and wealth the spectacle of three of the leading British Chambers of Commerce in India calling out against the proposed taxation not of their ordinary profits, be it noted, but only of their excess profits arising out of war conditions, is one that will be regarded by the non-mercantile public of the Empire with feelings of astonishment and regret.

Calcutta

Civil Defamation Against "Capital" Damage of One Lakh of Rupees Claimed.

CALCUTTA, December 16. At the High Court to-day Mr. Justice Chaudhuri Mr Buckland applied on behalf of the Hon'ble Charles Joseph Halifax of the Punjab to have certain particulars in connection with a suit instituted by him against "Capital" a weekly newspaper of Calcutta claiming one lakh of rupees as damages. It was alleged that in its issues of 12th April last "Capital" published an article from a correspondent on the plaintiff's private character. Counsel asked that two paragraphs be struck out from the plaintiff and that the defendant be directed to furnish the plaintiff with further particulars of justification and of facts and circumstances which made the occasion privileged.

Mr. Longford James on behalf of defence said that the clause was put into the Petrol Bill which was subsequently rejected. There was no denial that there was a rumour in the Punjab and the defendant wrote a commentary upon it. The question before his Lordship was whether that commentary was fair or not. He was not pleading justification. His Lordship in passing order said he was unable to accede to the application for striking out the paragraphs in question. Having regard to the plea of fair comment His Lordship thought that the defendant ought to state what were the facts upon which he was relying and His Lordship understood there was no objection to supply those facts to the plaintiff. His Lordship did not think any further order was necessary on this application.

Bombay

Arrival of Bombay's New Governor.

BOMBAY, December 16. Sir George Ambrose Lloyd the Governor Designate of Bombay accompanied by Lady Lloyd and their little son arrived in Bombay this morning and landed at the Apollo Bunder at 8-30 amidst the usual ceremonial and scenes of considerable animation and enthusiasm. The shamiana erected on the bunder to give the new Governor and Lady Lloyd a warm reception was fully packed with ruling Indian Chiefs and Sardars, Naval, Military and Civil Officials and leading citizens. Seats in the Shamiana had been arranged so as to leave a gangway from the bunder steps to the road. Chairs were arranged on both sides of the gangway and blocks marked out for accommodation of those who had come to give a hearty reception to the new Governor. The block nearest the landing place and to its left was reserved for accommodation of ruling Indian Chiefs and Sardars. In the blocks opposite there were high Government officials, members of the Viceregal and Bombay Legislative Councils and Consuls of various Governments represented in Bombay. The block further which extended as far as the road was reserved for the general public and was packed with European and Indian ladies and gentlemen. Members of the Bombay Municipal Corporation and representatives of the press were allotted seats in the blocks opposite whilst a guard of honour was drawn up in the block opposite the one reserved for the general public. A dais was erected in the centre with chairs for Sir George and Lady Lloyd.

Reply to the Municipal Address.

In reply to the Municipal Address Sir George Ambrose Lloyd said:—Mr. President and members of the Municipal Corporation of Bombay:—I thank you very warmly indeed for the very kind terms in which you have greeted me on my arrival here and for the welcome you have given to Lady Lloyd. I have had the pleasure of visiting this great city several times before and it is a source of pride and satisfaction to me to be able to renew my acquaintance with it at so auspicious a moment, in the history of the whole empire. This is, however, Lady Lloyd's first visit to Bombay and in asking you to accept both on her behalf as well as my own our very sincere thanks to you for what you have said I should like to assure you of Lady Lloyd's keen desire to devote her fullest energies and sympathies to the assistance of those many benevolent and social organisations which form so useful and prominent a part in the life of this city. I am deeply sensible of the high honour conferred upon me by His Majesty the King Emperor in appointing me to this important post at the present time, for as you have pointed out the moment is a great one in which we are called upon to turn from problems of war to the no less

Complex Problems of Peace

and reconstruction. During the last four years the whole energies of our United Empire had been concentrated upon the task of defeating the desires of Germany and her Allies and of warding off the menace which has threatened the life of all peoples of the British Crown. In a few short weeks there has passed before our eyes a kaleidoscope of vast happenings in bewildering but splendid succession. The essential facts that emerge are that our enemies are routed and defeated that their great fleet is handed over and interned, that our armies are across the Rhine and our gallant allies restored to their lands. In this great task the princes and peoples of India have poured out blood and treasure for the common cause with a gallantry and a generosity that has not only deeply moved the whole empire but which has scored an ineffaceable mark in history. It must be a matter of pride to you that in so great a performance the City of Bombay and this presidency may claim to have played a leading part. From your city and from these wharves have gone much of the fighting material, that played its part in the Flanders in East Africa, in Mesopotamia and Palestine and in the hospitals of Bombay thousands broken in the battle had been restored to life and health.

We are closing a chapter of war and opening as we hope a chapter of lasting peace. You have called my attention to some of the difficult and anxious problems before us and notably to those great political changes contemplated in the Government of the Indian Empire heralded by

The Famous Declaration of August 20th 1917.

The terms of that declaration have had and will continue to have my sincere and genuine support (cheers) and I express to-day the hope that I may rely upon the wisdom, patience and loyalty of the people of this presidency

in assisting me to discharge the great but complex tasks that lie before us. I am aware of great progressive works effected in the past years by your municipality and I have taken careful note of representations you have made to me in regard to the extension of the franchise position and powers of the City Improvement Trust and the housing question. As regards the two former questions I must until I have more detailed knowledge confine myself to assuring you that these matters will have most careful consideration at my hands. The

Urgency of the Housing Question

was brought before me before I left England and I can assure you that it is my intention to do all that is in my power to assist in the solution of this long standing difficulty. Each year that passes shows us more and more the pitiable waste both of infant and adult life consequent upon bad housing, bad sanitation and the like. I should like you to feel sure that in all sound measures of social reform you may confidently rely upon my sympathy and assistance.

I am profoundly concerned to learn of the mortality caused by influenza in this city and also to learn that there is a serious prospect of a shortage in food supplies in the great presidency. I am confident that my distinguished predecessor, who has already done so much for this presidency, will in conjunction with his Government, have done all that is possible to anticipate and alleviate distress and it will be my earliest task to complete such arrangements as may be necessary for the augmentation and timely distribution of all available supplies. Gentlemen, it is my earnest hope and belief that we have all of us learnt much from

Common Hardships, Common Sacrifices

and common triumph of the great war. Ideals which may have been thought peculiar to one people or another have been found common to us all. Loyalties in words have been resanctified by loyalties in deeds. Closer knowledge of each other learnt amid common danger has cemented our diverse peoples with a new and stronger bond than ever before. The splendid example which Their Majesties have given to all their subjects has served still further to quicken the loyalty and devotion which India and the whole Empire feel for the throne. I know that in losing Lord and Lady Willingdon this Presidency is incurring a great loss, for by their whole-hearted devotion to the interests of this presidency they have earned its esteem and affection. But, encouraged by your welcome and inspired by these beliefs, it is my intention to try and follow with wisdom and energy the steps of my illustrious predecessors in your great Presidency to deal fairly and straight forwardly with your affairs and I pray that in so doing I may secure, loyal assistance, confidence and esteem of those I am called upon to govern.

BOMBAY, December 16. S. S "Japan" with the outward mails arrived in Bombay at 2 p. m. to-day.

The Jinnah Peoples Memorial Fund.

BOMBAY, December 16. The "Bombay Chronicle" announces to-day the opening of a fund known as the "Jinnah Peoples' Memorial Fund" to raise a sufficient sum of money to form the nucleus of a fund for the erection of a great meeting hall in Bombay to be called the "Jinnah Peoples' Memorial Hall". It is proposed that the fund shall be a rupee fund and the minimum subscription will be one rupee, but subscribers may contribute of course as many rupees as they wish.

United Provinces

Our Aerial Visitor, Leaves For Allahabad and Calcutta.

DELHI, December 16. The Military aeroplane from Egypt left Delhi this morning for Calcutta via Allahabad. It has on board General Salmond, General Borton and Captain Ross-Smith; also Col. Tenant, Commanding Indian Air Forces. A short preliminary flight was made over Delhi yesterday when Sir William Vincent and General Moberly were passengers. The arrival on Calcutta race course is timed for about 3 o'clock, Calcutta time on the afternoon of to-morrow the 17th instant.

Arrival at Allahabad.

ALLAHABAD, December 16. General Salmond's aeroplane arrived at Allahabad at about a quarter after three this afternoon and was received by a large and enthusiastic gathering of people.

Bolshevik Armed Ships Engaged.

A Press communique says:—On the 8th December while patrolling northern waters of the Caspian, two British armed ships engaged three Bolshevik armed ships. Three hundred rounds were fired by the enemy. One of the ships was hit damage being immaterial. We hit one enemy ship. The Bolsheviks fled.

Self-Determination for India.

A Lucknow Meeting.

LUCKNOW, December 16. A crowded meeting of the citizens of Lucknow was held on Sunday evening in the Rifah-Iam Hall to demand the right of self-determination for India along with other countries in Europe at the time of the Peace Conference. Mr. Syed Nabiulla was voted to the chair. Nawaz Zulfikar Jung proposed the first resolution which was as follows:—Resolved that having regard to the fact that the great communities of India are the inheritors of ancient civilization and have shown great capacity for Government and administration and to the progress in education and public spirit made by them during a century of British Rule and further having regard to the fact that the present system of Government does not satisfy the legitimate aspirations of the people and has become unsuited to the existing conditions and requirement and also in conformity with the principle of self-determination as enunciated by Mr. Lloyd George and also by President Wilson of the United States of America, this meeting resolves that at the Peace Conference

the claim of India to have the principle of self-determination applied to her be fully recognised, so that she may be able to progress unhindered in building up her future constitution in accordance with her own wishes. Rai Bahadur Dr. Chedda seconded the resolution. The Hon'ble Pandit Gokaran Nath Misra and Mr. Ranga Iyer supported it. It was then carried amidst great acclamation. The next resolution asking copies of the aforesaid resolution to be sent to the Viceroy the Secretary of State for India, the Premier, President Wilson of America through the Viceroy, Sir S. P. Sinha and the Maharaja of Bikaner and the All-India Congress Committee was moved by Pandit Gokaran Nath Misra and passed unanimously.

Latest Telegrams.

Dover Communications.

How they were Safeguarded. Admiral Keyes' Revelations.

LONDON, December 15.

Vice Admiral Keyes commanding Dover patrol in a speech revealed a number of secrets by which the greatest successes against submarines were achieved. He explained that the channel barrage consisted of two lines of specially built ships able to ride at anchor throughout the stiffest gale and provided with powerful searchlights. One liner from Folkestone to Grisney and the second extended across the channel seven miles westward Scores of drifters and small craft which patrolled the intervening interval of darkness were so thick that it was impossible for anything to pass on the surface. Underneath were masses of anti-submarine devices and the duty of patrol was to attack and prevent submarines passing on the surface and drive them down to hidden perils below and drop depth charges. Measures were so successful that by September 1918 submarines gave up the Channel passage. There was definite enemy proof to this effect.

The American Navy.

Must be the Strongest in 1925.

An Admiral's Evidence.

LONDON, December 12.

WASHINGTON.—Addressing the naval committee of the House of Representatives Admiral Badger of the General Board of the Navy urged granting of appropriations sufficient to make the American Navy in 1925 as large as any other. He declared that if America had fought the present war alone her lack of ships would have proved fatal. America would pay Britain ten pounds sterling for every American soldier transported overseas in British ships.

Poor Corn Yield in America.

LONDON, December 13.

NEW YORK.—It is officially announced that corn yield is the smallest for five years.

The Peace Conference.

Will be Held on January 1st.

LONDON, December 16.

It is expected that Mr. Lloyd George Mr. Bonar Law, Mr. Balfour and other Ministers will go to Paris on 21st instant. The Peace Conference will probably open on January 1st.

LONDON, December 16.

The death is announced of Lord Edward Cecil.

Abolition of Conscription.

Mr. Lloyd George most Assuredly in its Favour.

LONDON, December 16.

Interviewed by Reuter Mr. Lloyd George said he wished to make it clear beyond all doubt he stood for the abolition of conscript armies in all lands. Without that the Peace Conference would be a failure and a sham. These great military machines were responsible for the agony which the world had passed through and it would be a poor ending to any Peace Conference that allowed them to continue. Any delegate that represented Britain at the Peace Conference must labour to that end.

Passenger Service by Aeroplanes to India.

LONDON, December 16.

Mr. Handley Page in an interview stated that as soon as embargo on civilian flying was removed he would start a flying service to India and East for passengers and freight.

American Navy's Home Coming.

LONDON, December 16.

WASHINGTON.—Navy Secretary Mr. Daniels announces that every vessel of the American Navy now in Europe which can be spared is returning to the home waters arriving about December 23rd. The home coming will be celebrated by a review.

Affairs in Spain.

LONDON, December 13.

MADRID.—Catalonian Deputies to-day withdrew from the Chamber in a body and left for Barcelona. This is an ominous act and means revolt of Catalonians whose demands for authority was one of the causes of the recent ministerial crisis and it may possibly fore shadow the overthrow of the Ministry.

[Associated Press]

Detailed reports of the recent severe outbreak of influenza are being called for by the Government of India from all parts of the country in cases of the recrudescence of the disease hereafter.

CALCUTTA, December 17.

An influential meeting of Hindus was held here last evening to protest against Mr. Patel's intercaste marriage bill. Maharaja of Durbhanga presided. Among those who took part in the proceedings were Maharajas of Dinajpur, Nadia, Cassimbazar, Rejas Bun, Behari Kaper, Jiroilal Goswami, Rishes Case Law, Jagat Kishore Acharjee and Peary Mohun Mukerjee and several members and Pandits. A Committee was formed to draft a memorial to be submitted to the Viceroy protesting against the Bill.

Rangoon, December 16.

A meeting of Burma Provincial Congress Committee decided to send ten delegates to the Delhi Congress. Three of these were internees recently released. A number of resolutions were passed including one protesting against the export of the Burma rice to foreign countries in view of the distress and starvation in India and demanding that the freight on rice be reduced to the prewar rates, pointing out that the freight to Bombay is Rs. 55 per ton which adds more than Rs. 2 to the price of a Bengal maund. The removal of the embargo on Indian papers into Burma is also demanded and the police and the C.I.D. are attacked.

DELHI, December 16.

A Press Communique says:—The attention of the Government of India has been drawn to the possibility that the effect of clause (1) of the excess profits duty bill which was published in part V. of the Gazette of India of 14th December 1918 may not in all cases be clearly understood. The sub clause provides that if the profits of a business have been assessed in the years 1914, 1915 and 1917 commencing with the first of April in each case, the average of those profits shall be taken as the standard profits of the business. Assessments in all these years specified were made on the profits of the preceding year. Thus under the bill the profits which will be taken into consideration will be those of the years 1912, 1913, 1915, 1916, commencing with the 1st of April in each case. The intention is to take into the profits two clear pre-war years and two clear years war, the profits of the years in which war broke out being excluded.

It is now announced that it is not necessary that passports should specify the route by which persons are permitted to travel.

CALCUTTA, December 16.

President at the convocation of the Calcutta University this evening, His Excellency the Viceroy said:—They were all looking forward with the intense interest to the publication of the University Commission report and added that if members of the commission were unanimous in their recommendations, he would lose no time in giving effect to them. Coincident with this commission another commission had been sitting investigating openings for possible employment of Indian capital in commerce and industry. What the country wanted now was not only Indian capital but Indian men and not Indian men only as labourers but as leaders who would turn their attention to industrial enterprise and industrial regeneration in India. Action had already been taken up on the Industries Commission report and before another year elapsed he hoped to see the foundation laid for a scheme for progressive industrial development. Nowhere could the Indian Industrial renaissance be more fittingly inaugurated than in the premier university in India. His Excellency then referred to the ever increasing work of the Calcutta University and said that a question now had arisen whether time had not arrived for the appointment of a wholetime Vice Chancellor prepared to devote undivided attention to the University matters. His Excellency the Viceroy concluded by pointing out how the principles of unity, discipline and loyalty which were basic ideals of the University education in the British Empire were instrumental in overthrowing Germany whose ideal of university education was subordination of all knowledge to service of lawless force with a view to enslavement of the world.

సి. ముచ్చాస్యభారతి వివాదము:—న్యూ యిండి

యా సరికకు గూడలూరునుండి ఒకరిట్లు (నాయుడు న్నారు: 15 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు జిల్లా జెయిలునుండి భారతిని విడిచిరి. జెయిలునుండి అరెస్టు కిచ్చెరు గారి వద్దకు గాంధీ సత్యు భారతిని ఏయేయములమీద విడిచిపెట్ట బడినదియు తెలిసిరి. ఈక్రింది నియమములకు సరి దంగీకరించి నట్లు తెలియుచున్నది. అతడు స్వగ్రామము కడయమవద్ద గాని పాపనాళమవద్ద గాని వసింతురు. జిల్లా కు విడుదలవుచు పోలీసు డెప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుజనరలు గారికి గాని కలెక్టరు గారికి గాని తెలుపవలయును. నిన్నటిదిన మతడు స్వగ్రామమున కేగెను. ఆరోగ్యము చెడుటవలన నతడు కొంతకాలమువరకు పాపనాళములో గాని కోర్ట్ల ములో గాని నివసింతురు.

సంస్కరణసంఘము:—నాగపూరులో వనిని పూర్తి

జేసికొని 14 వ తేదీన కలకత్తా కేగిరి. డాక్టరు సామ్రాగారు అలహాబాదు కేగిరి. కలకత్తాలో మరల సంఘమువారిని కలసి కొనెదరు. బైట ఆంధ్రు లెటుడిన్నరు క్లబ్బువారు సంఘము వారి కాలిఫర్మ మొసగిరి. చక్రివర్తి గారికిని, అతిథులకును స్వస్తి వచనములు గోర బడెను. సర్ బెంజమినురాబర్తసను, సర్ హెనరీడ్రెక్కు, బ్రాత్మాను, సర్ వివినబోను మొదలగు అధికారులకు అధికారులకు విందునకు పోయిరి. అతిథులు సర్ సై, డాక్టరు సామ్రా, నెటల్వాడ్, కాత్రి, బెన్జు అప్రెహ్ అహ్మదు, కూచ్ఛాను, కానున్ను, పియ నాథసేను గారలు.

ద్వితీయాంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనము.

కాకినాడ, డిశంబరు 15:—జేటిమధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు నానుజేవకాత్రి గారి ధన్యంతరి ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. అనంతరము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు నాళము పద్మకాళముగారు గంభీరమగు నుపన్యాసము గొనగిరి. అందువా రిట్లు తెలియబరచిరి. రోగులవధ్యములకు, ప్రజేశము యొక్క పీతోష్ణ పరిస్థితులను పరిగణించి పనికిమండునిచ్చుటకు ప్రారంభించుట వలన నలాభము లేదు. ఇతరుల తాను మృత్యుముఖమున బడుచున్నా గనుకొని ననుభూతు తమఅయుర్వేద పద్ధతియందుమాత్రము విశ్వసించుచున్నార. తనకిప్పుడు 54 ఏండ్లప్రాముఖ్యము వచ్చినను మూడు నాలుగు మోతాదులు తప్ప తాను విశేషము జోషధములను శుచ్యుకొనలేదు తానుద్వదనుగను ఆరోగ్యముగను ఉన్నప్పుడితరులే అరితి నట్లుండగూడదో తనకు తెలియకున్నది. ఇక ముందు సాధ్యమగునంతవరకును సభ్యులలో నెవ్వరును విశేషము జోషధముల నుపయోగింపకుండునట్లును సభ పూర్తియగునాపల ప్రమాణము చేయదగునని తాను సభికుల నావ్వరించును. దొరతనమువారు ఆయుర్వేద విధానము నంగీకరించునంతవరకును తామందో శనము చేయవలయును. అందోశనము నిష్ఫలమగునెడల తాను పన్నులను చెల్లించకుంటుట నిర్ధము కావలెను. మదరాసులోనున్న ఒకేశాకాల కందలు నాక్రయించి యుండగూడదు సాధ్యమై నన్నివైద్యకళాశాలలను, జోషధాలయములను స్థాపింపవలయును పండిత గోపాలాచార్యుల నాగొకటి రెండుదినులుగాగిన తాను వైద్యవైద్య వర్తకులనుబట్టి ఇంతలోనే వైద్యాలయమును స్థాపించుటతాను ప్రయత్నింప గలడు. పండిత గోపాలాచార్యులవారిందుల కంగీకరించి అభ్యుత్తర వహించునది. ఆయుర్వేదమహామండలికి తా సభ్యులగుటచేతను, సాధ్యమై నన్ని జోషధాలయముల నెలకొల్పటయే తమ సమ్మేళనోద్దేశ మగుటచేతను తాను తప్పక యట్టికార్యముల నుత్సాహింపవలయు నని చెప్పిరి.

అనంతరము వారు రాజవైద్య కొంపల్లి చెంచురామయ్య గారి నధ్యక్షపదవిని స్వీకరింపగోరిరి. ది నాను బహుద్దరు శేషగిరిరావుగారును, డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారును ఉపపాదనమును బలపరచిరి. సభ్యుల కరతాళధ్వనులు విని జెలరగుచుండ సభ్యులు నిలిచి తెలుగున ఉపన్యసించిరి.

చివర సభ్యులు సమ్మేళనము దినదినాభివృద్ధి నొందునట్లుల వైద్యులందఱును కృషిచేసి వైద్యకాశ్రమ సభివృద్ధిచేసెదరు గావ యని కోరిరి.

సభ వారు 11 తి ర్వానములనుజేసిరి. డాక్టరు లక్ష్మీపతి గారు మేజిట్రేటారెవరను వాయుర్వేదప్రదర్శనము గావించిరి. అంతటితో సభ నాటికి నిలవబడెను.

గుంటూరుమండల రయితులు

నీటితీరుట.

ఆయా, నూతనముగ ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన జి. బి. ను గూర్చి మహాజన్లు ఆయా గ్రామవాసులకు పంపియుంటిమి. వారు సంకేతములుచేయుట ఆయనయెడల ఈ నెల 17 వ తేదీలోపుగ మా సంఘ కార్యాలయమునకు చేరునట్లు పంపవలెను. ఈ నెల 20 వ తేదీనాటికి ప్రభుత్వము వారికి మద్రాసు చేరునట్లు పంపవలసియున్నది. కనుక తొందరపడి మహాజన్లు పూర్తిచేయ గ్రామవాసులను గోరుచున్నాము. మాకు పంపుటకు నీలులేనివారు సరాసరి మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి 20 వ డిశంబరులోపుగ చేరునట్లుపంపవలెను.

ఏకా లక్ష్మీనరసింహం, గుంటూరు మండల సంఘము. వై. నుబ్బా రావు, 18-12-18 కార్యదర్శులు

మదరాసు శాసనసభ:— మదరాసు శాసనసభ రాబోవు ఫిబ్రవరి నెల 4 వ తేదీ మంగళవారమునాడు జరుగు నని మాకు తెలియుచున్నది.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు:— మదరాసు నగరమునందలి కార్మికులస్థితి నభివృద్ధిజేయుటకొరకు ఆంధ్రానుగారింక మరికొంతకాల మినగరమునకును రని తెలుపగలగుటకు సంకసించుచున్నాము. వారు మాశే పేరట్కుకోడ్డునందలి కార్మికులను ప్రధానకార్యాలయమున నివసించెదరు.

కావలెను. (1398)

మద్రాసు గవర్నరులు అచ్చు ఆఫీసుకు తేరిన తెనుగు కంపాజిటర్లు కావలయును. సూరసింహం డెంటు దొరవారికి అప్లికేషన్లు పంపవలయును.

ద్వితీయ ఆదిమాంధ్యమహాసభ.

ఆదిమాంధ్యుల యొక్క ఉన్నతికిని తత్సంఘము యొక్క వ్యక్తిత్వసాధనమునకును కృషి సజ్జతమై క్రిందటి సంవత్సరము ఆదిమాంధ్యోద్యమము నెలకొల్పబడినది. ఆవిషయమున అప్పటికి ఆంధ్రజేతమున కంతకును చెందిన మహాసభ (ప్రథమ ఆదిమాంధ్యమహాసభ) యొక్కటియు తాలూకాసభల కొన్నియు మాత్రము జరిగినవి. ఆసభలలో చేయబడిన తీర్మానములను ఆచరణలోనికి తీసికొని వచ్చుటకై సాయసంఘము యొక్కటి యేర్పరచబడినది. ఆదిమాంధ్యులయొక్క రాజకీయ అధిక, సాంఘిక, నైతిక, విద్యావిషయక, ఉన్నతి కై నలయు రాజకీయ సంస్కరణములు చేయవలయు అందుకవసరమగు సంఘము ప్రతిష్ఠాపనలు నెలకొల్పి శిశుభివృద్ధికి తీసికొని రావలసినవియొక్కోయ ముండుగట్టుగానికి రాయబారనివేదమును పంపబడినది కాని, అప్పటిరాజకీయపరిస్థితులనుబట్టి అది నిరాకరింపబడినది. వైజెప్పిన తాలూకాసభలలో, మహాసభలో జరిగిన తీర్మానములే చాలవరకు ధృవపరచబడినవి. మహాసభ తీర్మానములు ఆచరింపబడి దొరతనము వారి బహునిధపు టుద్యోగీయులకును, కలకర్తల, లోకలు బోర్డుల ప్రతిఘోషమునివలన చైర్యములు మొదలగువారి కందరికిని (ఆంధ్రజేతమునకు సంబంధించినంతవరకు) పంపబడినవి.

ఇట్లు ఏదోకొంతవని జరుగుట, తత్సాంఘికములకు వ్యవస్థాసాధనవాంఛ మొత్తముమీద కొంతవరకలవకుటకును, స్వాభిలాషాపరులను, స్వార్థకోనుభులును నిమ్మబాతున్నతికి విముఖులును అగు పలువురు ఉన్నతజాతులవారికి తాము నిమ్మబాతుల యెడల జరుపు దౌర్జన్యమును నిరూపించి వారియెడల తాము నెరవేర్చవలసిన విధిని గోచరింప జేయుటకును తోడ్పడినను, ఉద్యమము మాత్రము ఉన్నతజాతుల సహాయలోపముచే విశ్వతోముఖులగు రూపము దాల్చుటయు సంఘమునకు శిశుభివృద్ధి కరముగ పరిణమించుటయు తటస్థింపలేదు. ముండుగట్టుగారి సంస్కరణములు పునఃపెట్టుటకు ఏర్పరచబడిన రెండు విచారణసంఘములును చెన్నపురి రాజధానికి త్వరలో రానున్నవి. వారికి మనము నివేదింపవలసిన అత్యవసరములగు విషయములు అనేకములు గలవు. ఇవియన్నియు సకాలమున వారికిని దొరతనమువారికిని తగురీతి నివేదించబడనియెడల, ప్రతిసంఘమును ప్రతిజాతియు ఆత్మాభివృద్ధికై కొండ తలకిందు చేయునంత మహాప్రయత్నములు జరుపుచున్న ఈసమయమున నిమ్మబాతుల సంకల్పితముగా మఱచబడుటయే గాక మరింత ఆఘోగతిపాటుగావలసినవచ్చును. కనుక మనము వెంటనే మేల్కొని సమస్త ఆదిమాంధ్యులయొక్కయు ద్వితీయమహాసభను సమావేశపరచి అందు ఈదిగువ విషయములనుగూర్చి ముఖ్యముగ తీర్మానించి అక్కడక్కడ మండల తాలూకా సభలు జరుపుట మూలమునను, విచారణ సంఘములకును దొరతనమువారికిని రాయబారముల పంపుట వలన, తదితరవిధములను ఆ తీర్మానములు నివేదించుట మూలమునను ఏకగ్రీవముగా ఆందోళన నలుపవలయును. ఈ సభ రాజమహేంద్రవరమున జరుపుటకు క్రిందటి సభాసందర్భముననే తీర్మానింపబడినది. ఇది ఏలేదని జరుగునదియు ముందు ప్రయోచింపబడును.

అలోచనావిషయములు.

1. సాంఘిక విషయములు: ఆదిమాంధ్యుల స్పృశ్యతయు సామీప్యతయు దోషములని యెంచరాదు. వీధులవెంట బడి నడువగూడదను అరికట్టుట ఈ జాతివారియెడల అన్యాయంపగుండదు. చెరువులు, బావులు సరస్యములు వీరిని ఉపయోగించుకొన నియ్యకలెను. వీరు శౌచవసలంబింపవలెను.
2. నైతికము, భార్యాభర్తల జీవితకాలములోనే మారుమనుములు చేసికొను దురాచారము మానవలయును. మద్యపానము మానవలెను. జూదము మానవలెను. దొంగతనములు మానవలెను. చచ్చినగొడ్డ మాంసము మొదలగు పాపకారకమును తినరాదు. విద్య: దొరతనమువారు నిర్బంధించి విద్యాచట్టమువెంటనే చేసిప్రాధమికవిద్యను వీరిలో విరివిగా వ్యాపింపజేయవలెను. 4 అధికము: సహకారోద్యమమే ఇట్టిదుస్థితిబావుటకు అర్హమగు మహాపరునది. 3 మనిషి తాకట్టుమీద చేయబడు బుణములన్నియు ఆక్రమణలనియు ఎట్టిబుణములైనను ఇరువది సంవత్సరములైనవెనుక తీర్మానములయినట్లే ఎంచుకొనవలెననియు ననియు కానింపబడవలయును. వ్యవసాయపునపుకర్తగ నున్న ప్రతివానికిని రెండు పుట్ట ధాన్యముకు తక్కువరేటు ఇయ్యగూడుదనియు రోజు

కులిసంయతము ఎవరికిగాని రోజు 1 కి 0.4-0 అవతక్కువ ఉండగూడదనియు చట్టము చేయవలయును. ఒకే కుటుంబముగాని ఒకేమనిషిగాని 25 సంవత్సరములకంటె నెక్కువ కాలము వ్యవసాయపునపుకర్తగ పని చేయునెడల అసహ్యములలో వీరికి కొంతమాత్రము ఏర్పడునట్లును, స్వంతముగ వ్యవసాయము చేయనివారికి భూమియందు ఏ విధమయిన సాంతమాత్రము లేకుండునట్లును తీర్మానము కాసనము చేయబడవలయును. 5 రాజకీయము: ఈ జాతివారికి రాజకీయ సంస్థలయందు సక్రమమగు స్థాన మియ్యవలెనన్నచో మయినాటి తెల్లిన ప్రతివానికిని ప్రాతినిధ్య నియామక మాత్రుత్వము ఇయ్యవలెననియును. ఇంకొక విధమయినచో వీరికి ఎంతఅయిన అవకృతి జరుగును. మతాంతరులగు క్రైస్తవులును క్రైస్తవ మిషనరీలును ఈజాతివారిని ఉద్ధరించుటకు కంకణము కట్టుకొనినవార మనియు వారి వాంఛాస్వాతంత్ర్యములు సాధించుటకు తామే అర్హులమనియు ప్రకటించుచుండురు. కాని, కొంచెము పరిశీలించినచో స్వమతావలంబుల సంఖ్య రెండున్నచేయుటయు తన్మూలమున జేయ నిరోధభావములు వ్యాప్తి నొందించుటయునే వారి యంతరంగోద్దేశము అయినట్లు లేకుండును.

కలకత్తా పట్టప్రదానసభ

కలకత్తా, డిశంబరు 14:—ఈసంవత్సరము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున పట్టములకు గ్రేడ్ అధ్యర్థుల సంఖ్య పూర్వముకంటెచాల ఎక్కువ గ ను న్నది. నెనేలు భవనముగూడ చాలలేదు. ఆదానంజేసి సభ రెండురోజులవరకు జరిగినది. నేడు ప్రథమదినము. రోజుల్లావై ప్రభువుగారి యాజమాన్యమున బి. ఎ. బి. ఎస్. సి పట్టము లొసంగబడినవి. వెదపట్టములు సోయవారమునాడు రాజప్రతినిధిగారి యాజమాన్యమున ఇయ్యబడును. పట్టపరీక్షలందు (బి. ఏ) ఈ సంవత్సరము 12 యువకులు కృతార్థులకైరి. మొత్తము బి. ఏ పరీక్షయందును, బి. ఎస్. సి పరీక్షయందును 517,102 పట్టముల గ్రేడ్ కొనిరి.

పట్టప్రదాన కార్యక్రమాంతమున పట్టముల గ్రేడ్ అధ్యర్థుల నందరిని అభిషేకించుచు కళాకాలమును వీరుబడసిన కలకత్తా వీజీవిత్తముల కుమార్తెగృహముగాక యనియు వీరు సాంఘిక నేతయును ఆత్మాసక్తితో కృషిసల్పి మానవజాతికి ఉపకారము జేయవలయుననియు ప్రభుభక్తిపరాయణులై ప్రవర్తించెదరుగాక యనియు రోజుల్లావైగారు అతీర్చించిరి.

వీరవ గ్రేడ్ ఛార్జ్ కెసిలరు సర్. ఎల్. స్వాండ్వర్క్ గారి టిట్లుండెరి:—వీరందరును వ్యాయాసి వృత్తిచే నయవలంబించవసరమలేదు. వ్యాయాసి వృత్తియందు ప్రవేశించనివారు దొరతనమువారి కొలువుకుంటు నున జేరవలయుననియు నా యభిప్రాయముగాదు. ఏదో యొకవృత్తిని మీ సౌకర్యములబట్టి అవలంబించును. మీ శక్తిసామర్థ్యములబట్టి మానవజాతికిని దేశభాగ్యదయమునకు పకరించునట్లు నడుచుకొనుడు. చాలమంది ఓషికలేకనో గతానుగతి కోల్పోకాయను నార్యోక్తి ననుసరించిగాని భావనాశక్తిలేకగాని వ్యాయాసావృత్తిలో ప్రవేశించుచున్నారు కాని అందరును వ్యాయాసావృత్తియందే చొరకును. భరతన్న మిప్పుడు పారిశ్రామిక నాణిజ్యనిజ్ఞాంభణమును గాంచుచున్నాడు. ఈ యుద్ధమున ఎండరో ముఖ్యపురుషులు మడిసిరి. వస్తుసామగ్రి అపరిమితముగ నష్టమైనది. మరల పూర్వపు స్థితిని ప్రవేశజేయుటకు నిరంతర పరిశ్రమ, సాధనసంపత్తి గావలసియున్నది. మన యదృష్టవశమున యుద్ధము మరకనుకూలముగ ముగియన్నది. కాబట్టి దేశభివృద్ధికిని పారిశ్రామిక నిజ్ఞాంభణమునకును పాటుబడి దేశమునాధారంబు దలచుకొన్నవారి కిప్పుడు చక్కనియన కాళము కల్గినది. మీరు విద్యవధ్యనించిన కాలమంతయు ఈ యుద్ధముచే గొప్పమాన్యులకు తెలియున్నది. ఇదియే మానవ జాతికి ఒక గొప్పవిద్యయు నుడువదగును. స్వాధ్యాయక పరాయణులును, ధైర్యకాలులు నగు మన సోదరీ సోదరులు కోటానకొట్టు తమఆర్థప్రాణములను నువ్విందిరి. ఇంతయు మీకు తెలిసినవిషయమే. నాగరకమునకు భంగముకలుగకుండుటకును, మానవ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకును మనమందరము నజీవులమై యుండుటకు ఆచరణపురుషులు నార్యులు అ తమ పవిత్ర క్రమము ధారవోసిరి. ఇట్టి స్వాధ్యాయమును వీరొనర్చి యుండనిచో మీకు ఈవిశ్వవిద్యాలయపు విద్య

అసాధ్యముగ నుండి యుండెడిది. ప్రాయశః సాధ్యమైనను వ్యక్తిత్వసాంత్వము, వ్యాయము, సత్వము లేనిచో మిగిలినవ్యవహారములన దగును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము క్షిణభ్రములపై నాధారపడియున్నది. ఇయ్యదిలేనిచో సామ్రాజ్యమే నిలకకాలము. ఇప్పుడు సామ్రాజ్యము నిలచుటకు గణమున ధైర్యముగపోరిమృతులైనవారును తీతగాత్రులైన మరలినవీరయోధులే కారణభూతలు. వీరివలన మనము మరగల్గి నాము. కాన ఏ ఆశయములచే ప్రేరేపింపబడుచు నిలుపుటకై మన యోధులు పోరి మడసికో చాటిని నిలబెట్టి ఆ సామ్రాజ్యమును అనుసరించి మనము ప్రవర్తించవలయును. మనోవాక్యాయకర్మతో మనము సార్వభౌమునకు కృతజ్ఞులమై ప్రభుభక్తి పరాయణులమై ప్రవర్తించవలయును. నిష్కర్మకముగ శీలముతో ప్రవర్తించి త్యాగముకంటె ఎక్కువగ భరతన్నమునకును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును దీర్ఘవిశ్వాసము, మైత్రి అలవడునట్లుల ప్రవర్తించవలయును. అన్యోన్యమైత్రి అభివృద్ధి జేందవలయును. మన భావిభాగ్యోదయ మంతయు గ్రేటుబ్రుటునవై ఆధారపడియున్నది. కాన మనము శక్తివంచనలేక త్రికరణశుద్ధిగ సామ్రాజ్యాభివృద్ధికై నిరంతరము పాటుపడవలయును.

ఆహారపదార్థములు.

మెనుకూ దొరతనమువారి ప్రకటనము.

మెనుకూ ప్రభుత్వపు ముఖ్యకార్యదర్శులు సి. ఎస్. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఈ క్రింది విషయములను ప్రకటించుచున్నారు.

రాష్ట్రమునందలి ఆహారపదార్థముల దిగుమతి ఎగుమతులను స్వాధీనము చేసికొనుచున్న ప్రభుత్వమువారు మండలోద్యోగులకు అవసరమైన కొన్ని నిబంధనలను కార్యరూపమున బెట్టుటకు అధికారిమిచ్చుచు నవంబరు 25 వ తేదీ నాటికి యుత్తరువును పాలించియున్నారు. ఆహార పదార్థముల సరకు లెక్కువగా నుంచుకొనియున్న వెదపట్టముల చిల్లర వ్యాపారములకు తమ సరకులను మార్చుటకును దెచ్చుటకుగాను నారిని ప్రోత్సహింపెట్టుటకు సరకుల భరణాన్ని చేసి, ప్రభుత్వమువారు వారిని మార్చెట్టుపరకుల పాచ్చు మొత్తముగా కొని ప్రజావసరములకు వినియోగించుటకు నిశ్చయించుకొనినారు. సరకులు ఇతరజేతములకు ఎగుమతి చేయు విషయమున మాత్రము దొరతనమువారు కొన్ని కట్టుబట్టములు చేసి రాష్ట్రమునందు ప్రజావసరములకు కావలసిన ఆహార పదార్థములను యథాప్రకారముగా దిగుమతి యెగుమతులను చేసికొనుటకు నుత్తరు విచ్చుచున్నారు. దొరతనమువారు స్వాధీనముచేసికొనియున్న సరకును సయితము వారియుత్తరువులకు పొందిన వ్రకులు అమ్ముకొనుటకు సదుపాయములను కల్పించుచున్నారు. కావున దొరతనమువారు వ్రకులలో పోటీగా వ్యాపారము చేయుచున్నారను గాలివార్తయందేమియు నిజములేదని లేలగలదు. ఆహారపదార్థములసరకు నెక్కువగా నిలువయుంచుకొని యుండువారియొద్దకుండి దొరతనమువారు తాము ఏర్పరచిన భరణ కన్న ను వెదపట్ట వ్రకులు సరకు దాల్చకు కొంచె మిం చు మిం చు పాచ్చుధరకు వెట్టి సరకును కొనుటకు సయితము స్వాతంత్ర్యమిచ్చుచున్నారు. ఇందువలన సాధారణతరు తన సరకును దొరతనమువారు నిర్ణయించిన భరణకన్నను కొద్దిపాటి పాచ్చుధరకు వ్రకులకమ్ముటకు వీలుండగలదు. వ్రకుల వ్యాపారమునందు దొరతనమువారు చేమియు జోక్యమువుచ్చుకొననియు లేలంచవలయును.

ఈక్రొత్తపద్ధతుల ప్రకారము రాష్ట్రమునందలి మార్కెట్టులకు సరకు లెక్కువగావచ్చుచు ప్రజలకష్టములను నివారణచేయుగలరని దొరతనమువారు తలంచుచున్నారు. క్రమేణ దొరతనము ఆహారపదార్థ విషయముల పట్ల చేసియున్న నిర్బంధములను సయితము తొలగించుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు.

సంస్కరణ నియోజక సంఘములు:—14 లేవీలో నాగపురమున సంస్కరణ సంఘముల కార్యము ముగిసినది. నియోజక నిర్ణయసంఘమువారు సర్ బెంజమున రాబర్నెస్ గారి (చీఫ్ కమిషనరు) తో ప్రస్తావించిరి. నాగపురములో ఈ సంఘమువారిని నెత్తల్యాదుగాను కలిసికొనిరి. ప్రత్యేకపు బండిలో రెండు సంఘముల సభ్యులును నేటిరాత్రి నాగపురముండి ప్రయాణమై వెడలిరి. నేడు మా కపర్తి గారు సంఘమువారి ఎదుట తమ సాక్ష్యము నిచ్చిరి.

దర్బారుత్సవములు

వడ్లమన్నాడు పాఠశాల

12-12-18 తేదీన చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేకమహోత్సవము జరిగెను. జ్ఞానోదయమిత్రసంఘము (విద్యార్థులు) వారును గ్రంథాలయ మిత్రసంఘము వారును చక్రవర్తి చక్రవర్తిని గార్ల పటములను పుచ్చుకొని వాద్యములతోను రాజభక్తిగీతములతోను దైవప్రార్థనలతోను జండాలతోను ఊరేగిరి. మన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిపట్ల మనము పొందుచున్న మేలులను గూర్చి యుభయపక్షములను పిమ్మట బాలబాలికలచే కొన్ని నాటకములు ప్రదర్శింపబడెను. పరుగెత్తుట దుముకుట మొదలగు నాటకము నాడించి అంతలి యగ్రేసరులకు కొన్ని బహుమతులు గ్రంథాలయము తరపున అగ్రాసనాధిపతి వడ్లమన్నాటి నరసింహారావు పంతులుగారిచే ఒసంగబడెను. ఫలాహారములు పంచివెట్టబడెను. కరతాళధ్వనులతో ఉత్సవము సమాప్తము చేయబడెను.

రాజోలు

రాజోలు దర్బారుత్సవము సందర్భమున 12-వ తేదీన గోదావరిజిల్లా స్కూల్స్ అసెంబ్లీ ఇన్ స్పెక్టరు కల్లూరి నరసింహారాయణుడు, బి. ఏ. ఎల్. జి. గారి యాధిపత్యముక్రింద రాజోలు కిక్కోడు ప్రాథమిక పాఠశాల బాలికలచే ఆటలాడింపబడెను. గలపాండినవాడికి గ్రామవాస్తవ్యులు నన్ను నారాయణస్వామిచౌదరిగారు విరివిగా బహుమతులొసంగిరి. విద్యార్థులకును విద్యార్థిణులకును సభ్యులకును చౌదరిగారు ఫలాహారములొసంగిరి. బాలికలు మృదుమధురములైన రాజభక్తిగీతములను పాడిరి. రాజోలు తాలూకా సంఘకార్యదర్శి దువ్వూరి వేంకటసుబ్బారాయణుడు గారు అధ్యక్షత వహించి వందనము లర్పించుటతో సభ ముగింపబడెను.

కంకిపాడు పాఠశాల

12-వ తేదీన పాఠశాలలోని బాలురు బోధకులు కలసి జెండాలును వైకంగురవేయుచు పాటలు సాడుచు నడుమనడుమ జయజయధ్వనుల నూరంతయు మారుమ్రోయు నూరేగి తమరాజభక్తిని వెల్లడిచేసిరి. సాయంకాలము పిల్లలచే పలువిధములగు నాటక లాడింపబడినది. చావలి నూర్యప్రకాశరావు గారి యాధిపత్యముక్రింద వేదసభ గావించబడెను. ఈసభ యుద్వోగస్థలలోను వర్తమలలోను భూస్వాములలోను అలంకరింపబడెను. మొత్తము 800 మంది వచ్చియుండిరి. ఆటలలో గలపాండిన విద్యార్థులకు బహుమతులొసంగబడెను. మిఠాయిలు పంచివెట్టబడినవి. తరువాత హెడ్మాస్టరు మాచిరాజు కిరీటములుపంతులుగారు చక్రవర్తిగారి జీవితమును వివ్రలముగా తెలుపెనుగదా నడిచిరి. పెన్సిడెంటుగారు అంగ్లేయపరిపాలనమువలన కలుగు లాభములు వారి న్యాయదృష్టి ప్రకారము నారాగము మొదలగు సంఘములను గూర్చి యుభయపక్షములను విచ్చిరి. సభికులు ఫలాహారములచే సంతోషించిరి.

ఉంగుటూరు పాఠశాల.

12-వ తేదీన కలసి తాలూకా ఉంగుటూరు బోర్డు స్కూలు హెడ్మాస్టరు రాపాక నూర్యసారాయణగారి ప్రేరణనల్ల చక్రవర్తిగారి ఢిల్లీ దర్బారు మహోత్సవ వర్ధంతి జరిగెను. గ్రామకరణము తిల్లావెగడ వెదనుందరామయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద సభ జయప్రథముగా జరుపబడినది. ఏకత్వభావోద్ధర బడిపిల్లలు చక్రవర్తుల పటమును చూచి ఇంగ్లీషుభాషలో చేసిన సంభాషణ చాల రమ్యముగా నున్నది. తిల్లావెగడ కామేశ్వరరావు బి. ఏ. గారు శ్రీ విద్యనుగురించియు తురగా సత్యసారాయణగారు మాతృభాషాభివృద్ధిని గురించియు హెడ్మాస్టరుగారు వారి యసిద్ధింట్లను ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వమువలన లాభములగుంచియునుభవ్య సింహిసపద ప్రెసిడెంటుగారు సంగ్రహముగా నుభవ్యసింహిరి. ఉపాహారములతోను మంగళవారములలోను సభ సమాప్తమయ్యెను.

చిత్తూరుజూలీకా పాఠశాల.

ఈ నెల 12-వ తేదీన చిత్తూరు పురపాలక సంఘము వారి హిందూ బాలికాపాఠశాలయందు జార్జిచక్రవర్తి మేరీ చక్రవర్తినిగార్ల పట్టాభిషేక దినవర్ధంతియుత్సవము జరుపబడి

నది. మునిసిపల్ కమిషనరీ మెంబరు బాలగురువర్మవాయుడు గారు అధ్యక్షతవహించిరి. బాలికలు ప్రార్థనాసలిపిరి. గొట్టి కొలాటను పాట వగైరాలుజరిగినవి. చిత్తూరు ఆర్యవైశ్యసభ వారి శ్రీరామచంద్ర పుస్తకభాండాగారమువారు బాలికలకు బొమ్మలను పటములను పంచివెట్టిరి. స్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీనివాసాచార్యులువారిచే తినుబండములు పంచివెట్టబడెను. వెనుక, హెడ్మాస్టరుగారు రాజభక్తిగీత గురించి యుభయపక్షములను సించిరి.

గుప్పము పాఠశాల

12 తేదీన బాలురును తత్పాఠశాల్యులును బ్రాసాదము వై సమావేశమైరి. చక్రవర్తిదంపతులకు చిరాయువునుసంగు నట్లు బాలురు గానరూపమున ప్రార్థనలు సలిపిరి. ఆంధ్రాంగ్లేయ భాషలందు పాడుకా పట్టాభిషేక నాటకము ప్రదర్శింపబడినది. ఈ తిరుణమున సభకర్తయైన పాండురంగరావుగారు ను విచ్చేసియుండిరి. బాలుర కెల్లరతును దర్బారుదిన జ్ఞాపకార్థముగా మధురాహారము లొసంగబడినది.

చవులూరి పాఠశాల

ఈ నెల 12 వ తేదీన చవులూరు హిందూపాఠశాలలో జార్జి సార్వభౌముని పట్టాభిషేకదిన మహోత్సవము మిగుల ఘనముగాను జయప్రథముగాను నిర్వహింపబడినది ఆటల గోపాలము చూడవచ్చిరి. మద్దగిరి శ్రీకంఠయ్యశ్రీశ్రీగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పలు తెలుగుల పందెములు బాలుర చేర్చబడి, అందుఁ గృతార్థులై సుందినవారికి బహుమతులొసంగిరి. పిదప కాశీనయ్యవ్ యూసఫ్ సాహేబుగారును నూతలపాటి పేరరాజుగారును చక్రవర్తి గారిని గూర్చి ప్రసంగించిరి.

ఘాళిపూడి పాఠశాల

ఘాళిపూడి హిందూ మధ్యపాఠశాల తరపున ఈ నెల 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము దర్బారు దినోత్సవము జరుపబడినది. ఈ పాఠశాల విద్యార్థులును ఎలిమెంటరీ పాఠశాల విద్యార్థులును బోర్డు బాలికాపాఠశాల విద్యార్థిణులును కలసి యూనియన్ బాటలలోను పటములతోను మేళములతోను ఊరేగిరి. తరువాత సభ జరిగెను. ముఖ్యముగా జార్జి పట్టాభిషేకమునుగూర్చి యుభయపక్షములను పంపిరి. భగ్యరాజునాయుడు అధ్యక్షమేళము ఈపట్టు పురాణశ్రవణము గావించబడెను. ఫలాహారములతో సభ ముగిసెను.

ఆరవిల్లి పాఠశాల

ఈ నెల 12 వ తేదీన ఆరవిల్లి బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలులోని బాలురు ఉపాధ్యాయులు బాలికలు కృతాలంకారములను కొందరువెద్దలతో గూడి యుదయమున పాఠశాలాభివనమున దైవభక్తిగీతమును ప్రభుభక్తిగీతమును మహానందముతో గావించిరి సాయంత్రము చక్రవర్తి దంపతులపటములను వహించి పాటలతోను వాద్యవిశేషములతోను గ్రామమంతట నూరేగిరి. బాలురు చంద్రహాసచరిత్రమును ప్రదర్శించిరి. ఈ సమయమున వెలగల వేంకటరెడ్డిగారు మిఠాయిని ఫలములను పంచివెట్టిరి.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి ఆ. 6. 12-కి రు. 3-8. 10-కి రు. 25.
తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసీకారుట, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేది కఠినమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జలవిర్వదును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము :—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు యను. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనండిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1986

బ్లాక్ బర్డ్ రు.8-12-0, హాటర్ మాస్క్ 7-8-0, స్వాక్ 7-0-0, ఆల్ట్రాగ్లాడ్ 2-12-0, అస్సోసియా బి టైప్ సైస్ 4-8-0, ఆలారిం టైప్ సైస్ 7-8-0, తర్జుమాన్ 1 పింట్ 8-0-0.

R. K. Nathan & Co.,
Fountain pen specialists, Triplicane, Madras.

ఆత్మజిజ్ఞాసా

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, హుస్సేనాబాద్, 212, మద్రాసు

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు

బృహత్ మంజుషాదిక్వధ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేక సమైవది.

½ పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభగుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

½ పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మస్యూటికల్

వరుగ్ర

ఆయుర్వేద యోషధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 1.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

పాత్యపు వేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధాషధములు.

లోకామయమార కస్తూరిమాత్రల వికస్పదైనను వ రి కిం పు డు.

ప్రతి వర్షమునను లయలలోనిది సీసాలు విక్రయించుచున్నది.

ఇండియావారు మూత్రమే కాక; బర్బా, సిలోజా మలిఉన్నట్, గోవా, ఫీజి, బెలండ్, ఈస్ట్రాక్, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాషధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “ఒకేయొక లోకామయమార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మియంటు నున్నయెడల, మాటికి వైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును

కీరలము, కీరవారము, అశిర్గము, పార్వవారము, జ్వరము, మాంద్యము, బులబద్ధకము, దగ్గు, గజము నొప్పి బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియూ ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాషధుల సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యోషధముల తయారు చేయవలెను.

కీరస్థైర్య న యావ్యాపార గురుకులు, (ప్రతి సీసాను చూచు ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మూత్రమున సీసా కీరల ౪౪ మూత్రమే.

6 సీసాలు కొకసారి తెప్పించుకొని బహుల భుక్తుతోడే మా 1-8-0

12. సీసా లొకసారి కొనిన 2-14-0

25. సీసా లొకసారి కొనిన 5-5-0

గురు సురోగములకు మావడ్డ ఆయుర్వేదియ సిద్ధాషధములు బోరటను.

విశాఖము :— శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు